శ్రీ రామకృష్ణ లీలామృతము

(లేక శ్రీరామకృష్ణ జీవిత చరిత్ర)

అనువాదకులు :

కీ. శే. వెదురుమూడి కృష్ణరావుపంతులుగారు, బి. ఏ; శ్రీ కందుకూరు మల్లికార్జునంగారు, బి. ఏ.

ప్రశస్తమైన వస్తువు, అకలంకమైన జీవితము, లోకోత్తరమైన సందేశము. దేహమును పులకరింపజేయు ఆధ్యాత్మికానుభవములు—శైలి సరళము, మధురము. భాష నిర్దుష్టము.—సర్వాంగములను నమూల్యమైన గ్రంథరాజము.

—శ్రీ పా. వే. రాజమన్నారుగారు, గౌ॥ ప్రధాన న్యాయమూర్తి, మద్రాసు.

* * * ఈ గ్రంథము విషయానురూపమై సుబోధమైన శైలిలో రచింపబడినదనుటకు ఎట్టి సందియమును లేదు. * * *

—శ్రీ పింగళి లక్ష్మీకాంతంగారు.

* * * ఆధునిక కాలములో వెలువడిన కొలది మహాగ్రంథములలో, అన్నివిధముల నిది యొకటి. * * *

—శ్రీ రాళ్లపల్లి అనంతకృష్ణశర్మగారు.

526 పుటలు (తృతీయ ముద్రణము) వెల : రూ. 5/-

శ్రీ వివేకానంద జీవితచరిత్ర

(శ్రీ చిరంతనానందస్వామి ప్రణీతము)

ఇందు శ్రీస్వాములవారి జీవితమున నింతకు పూర్వము గ్రంథస్థములుగాని ముఖ్య సంఘటన లెన్నియో శ్రీవారి సోదరశిష్యులవలన విని వ్రాయబడినవి. ఇది శ్రీ స్వాముల వారి సంపూర్ణ చరిత్ర!

నిర్దుష్టమైన భాష, అందమైన అచ్చు, ఆకర్షకమైన రూపము.

438 పుటలు (అష్టమ ముద్రణము) వెల : { సాదా ప్రతి రూ. 3-50
అట్ట బైండు రూ. 4/-

శ్రీ శారదాదేవి చరిత్ర

(మూడవ కూర్పు)

రచయిత : శ్రీ చిరంతనానందస్వామి

ప్రతి స్త్రీయును పురుషుడును...చదువవలసిన గ్రంథ మిది...అమృతకలశము!... అనన్యసామాన్య నీతిమంజరి...తియ్యని తెలుగు...పాలవంటి శైలి... —ఆంధ్రప్రభ

246 పుటలు వెల : రూ. 2/-

అడ్రెసు : మేనేజరు, శ్రీ రామకృష్ణమఠము, మైలాపూరు, మద్రాసు - 4

OUR ENGLISH PUBLICATIONS

	Price. Rs.	nP.
Sri Ramakrishna the Great Master (2nd Edn.) (Calico)	25	00
" " (Morocco)	35	00
The Gospel of Sri Ramakrishna (3rd Edn.) (Calico)	20	00
" " (Morocco)	30	00
Ramakrishna : Prophet of New India	10	00
Sri Ramakrishna ..	1	50
Sayings of Sri Ramakrishna (9th Edn.)		00
Ramakrishna Upanishad (2nd Edn.)		00
Tales and Parables of Sri Ramakrishna (2nd Edn.)	2	50
The Ramakrishna Mission its ideals and activities ..	0	50
Sri Ramakrishna and His Mission (2nd Edn.)	0	62
The Master and the Disciple ..		00
Sri Ramakrishna and Sarada Devi		50
Holy Mother Sri Sarada Devi (Gambhiranandaji) (Ordinary)	7	00
" " (Calico)	9	00
Sri Sarada Devi the Holy Mother (Tapasyanandaji) (Ordinary)	6	50
" " (Calico)	8	00
Inspired Talks (Swami Vivekananda) (8th Edn.) (Board)	2	00
" " (Calico)	3	00
Hinduism (4th Edn.) ..	1	00
Education (6th Edn.) ..	1	00
The Eternal Companion (3rd Edn.) (Ordinary)	2	25
" " (Calico)	3	25
For Thinkers on Education (Swami Ramakrishnananda)	3	00
The Story of a Dedicated Life (Life of Swami Ramakrishnananda)	3	00
The Message of Eternal Wisdom (Swami Ramakrishnananda)	3	00
God and Divine Incarnations (Swami Ramakrishnananda)	2	25
The Ancient Quest (Swami Ramakrishnananda)	1	50
Sri Krishna, The Pastoral and King-maker) (Swami Ramakrishnananda) (5th Edn.)	1	25
Life of Sri Ramanuja (Board)	4	00
" " (Cloth)	5	00
Isavasya Upanishad (7th Edn.)	0	75
Kena Upanishad (6th Edn.)	0	75
Katha Upanishad (8th Edn.)	1	50
Adventures in Religious Life (2nd Edn.) (Board)	4	00
(Clcth)	5	00

	Price. Rs.	nP.
Prasna Upanishad (5th Edn.) ..	1	00
Mundaka Upanishad (6th Edn.) ..	1	00
Mandukya Upanishad (7th Edn.) ..	0	75
Taittiriya Upanishad (4th Edn.) ..	2	00
Aitareya Upanishad (3rd Edn.) ..	1	00
Svetasvatara Upanishad (3rd Edn.)	1	50
Chandogya Upanishad ..	8	00
Brihadaranyaka Upanishad (2nd Edn.)	7	50
Mahanarayanopanishad ..	5	00
Srimad-Bhagavad-Gita (Swami Vireswarananda, with Sridhara's Gloss) ..	7	00
Bhagavad-Gita : the Song of God (4th Edn.)	2	75
Upadeshasahasri ..	3	50
Atmabodha ..	4	00
Yatindramatadıpika ..	5	00
Srimad Bhagavatam : The Wisdom of God ..	3	50
Stotraratna (2nd Edn.) ..	0	75
Divine Life (4th Edn.) ..	3	00
Universal Prayers (5th Edn.) ..	2	25
Prince of Ayodhya (Ordinary)	3	00
" " (Calico)	4	50
Vedic Religion and Philosophy (4th Edn.)	2	50
Narada Bhakti Sutras (3rd Edn.) ..	3	00
Vakyavritti & Atmajnanopadesha-vidhi (2nd Edn.) ..	1	00
Devi-Mahatmyam (Chandi) (2nd Edn.)	2	00
Saint Durga Charan Nag (3rd Edn.)	2	25
Thus Spake Sri Ramakrishna (7th Edn.)	0	40
Thus Spake The Holy Mother (2nd Edn.)	0	37
Thus Spake Vivekananda (8th Edn.)	0	40
Thus Spake The Buddha (2nd Edn.)	0	40
Thus Spake Sri Krishna (2nd Edn.)	0	40
Thus Spake The Christ (2nd Edn.)	0	40
Worship of Sri Ramakrishna ..	1	00
A Man of God (Ordinary)	3	00
" " (Calico)	4	00
Buddha and Our Heritage ..	0	40
Swami Vivekananda, My Master ..	0	37
Path to Perfection ..	0	37
Consolations ..	0	31
Women of India ..	0	25
Spiritual Life ..	0	06
Path Beyond Sorrow ..	0	06

Please ask for the Detailed Catalogues of our Tamil and Telugu Books

SRI RAMAKRISHNA MATH, *Publication Dept.*, MYLAPORE, MADRAS-4

వంటు చేస్తూనే విశ్రమించండి

ಅಡಿಗೆಯು ನಿಮಗೆ ಭೀಕರ ಶ್ರಮವಾಗಿರಬಲ್ಲುದು, ಈ ಆಶ್ಚರ್ಯಕರ ಕೆರೊಸಿನ್ ಕುಕರ್ ಸೌಕರ್ಯವನ್ನು ನೀವು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವವರೆಗೆ. ಬೇಕಾದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅಡಿಗೆ ಮಾಡಿರಿ— ಪರಿಶ್ರಮವಿಲ್ಲ.

... ಮುರಿಯು ಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ, ಬಿಂ... ಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ, ಕಣ್ಣಿಗೆ ಹೊಗೆಯಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಹಿಳಿ ಮಾಳಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಮಸಿಯಾಗದು. ಈ ಹೊಸ ಕುಕರ್ ಸ್ವಚ್ಛ, ನೇರ ಮತ್ತು ಸರಳ— ದುಡಿಮೆ, ಬೆವರು ಅಥವಾ ಕಂಬನಿಗಳಿಲ್ಲ.

- మురికి, దుమ్ము వుండవు, మసి పట్టదు, మంటలు లేవవు
- ఖర్చు చాలా తక్కువ, పూర్తిగా సురక్షితమైనది
- తేలికగా ఎక్కడికి వదిలితే అక్కడికి తీసికొని వెళ్ళవచ్చు

ఖాస్ జనత
కిరోసిన్ కుక్కర్

వంట బాగా

ఉత్పత్తిదారులు :
ది ఓరియంటల్ మెటల్ ఇండస్ట్రీస్ ప్రైవేట్ లిమిటెడ్
77, బౌబజార్ స్ట్రీట్, కలకత్తా-12

KALPANA O. M. 15 TE

శ్రీ రామకృష్ణ ప్రభ

సంపుటము ౧౮ ౧౯౬౨, మే; శుభకృత్తు - వైశాఖము సంచిక ౧౧

విషయసూచిక

శ్రీ రామకృష్ణ మఠ ప్రచురణములు

740 పుటలు	శ్రీరామకృష్ణ సూక్తి సుధ (తోలికూర్పు)	రూ. 7/50
496 పుటలు	శ్రీ రామకృష్ణ లీలామృతము (ద్వితీయ ముద్రణము)	రూ. 5/-
144 పుటలు	శ్రీ శారదాదేవి	రూ. 1-25
312 పుటలు	శ్రీ శారదా ప్రసంగములు	రూ. 3-00
540 పుటలు	శ్రీ రామకృష్ణ బోధామృతము (సంగ్రహ జీవితసహితము)	రూ. 3-50
432 పుటలు (సాదా) రూ. 3-50	శ్రీవివేకానంద జీవితచరిత్ర (అట్టబైండు)	రూ. 4/-
564 పుటలు	స్వామి - శిష్య సంవాదములు (ప్రథమ ముద్రణము)	రూ. 5/-
344 పుటలు	బ్రహ్మానంద బోధనలు (ప్రథమ ముద్రణము)	రూ. 3-50
330; 324 పుటలు	సందేశతరంగిణి - 2 భాగములు (ఒక్కొక్క భాగము)	రూ. 3/-
402 పుటలు	పారమార్థిక సంభాషణలు	రూ. 3/-
504 పుటలు	శ్రీమద్భగవద్గీత (పంచమ ముద్రణము)	రూ. 4/-

జ్ఞానయోగము 4 00 రాజయోగము	2 50	గిరీశచంద్ర 0 75 భక్తిమార్గము	0 50
కర్మయోగము 1 50 భక్తియోగము	1 50	షికాగో నగరోపన్యాసములు ...	0 50
నారద భక్తి సూత్రములు .	3/-	గురూపదేశములు 0 50 శ్రీకృష్ణవాణి	0 40
పరతత్త్వప్రసంగము	2/-	శ్రీ రామకృష్ణ ఉవాచ ...	0 37
శ్రీ నాగమహాశయుని జీవితచరిత్ర ...	1 25	శ్రీ వివేకానంద శంఖారావము ...	0 37
ప్రబోధరత్నాకరము ...	2 25	శ్రీ శారదా సూక్తి నవనీతము ...	0 40
శ్రీ శారదాదేవి చరిత్ర ...	2/-	నా సంస్కరణ యుద్ధవిధానము ...	0 37
దేవీమాహాత్మ్యము ...	2/-	నా గురుదేవుడు 0 40 బుద్ధ ఉవాచ	0 37
వివేకానందలేఖావళి (మొదటిభాగము)	1 50	శ్రీరామకృష్ణుడు, వివేకానందస్వామి	0 25
వివేకానందలేఖావళి (రెండవభాగము)	1 75	శ్రీ పరమహంస జీవిత సంగ్రహము..	0 25
శ్రీరామకృష్ణోపనిషత్తు ..	1 25	పరమహంస శ్రీరామకృష్ణుడు ..	0 25
హిందూ మతము ..	1 25	నవీన భారతదేశము ..	0 25
అనుష్ఠాన వేదాంతము ..	1 25	తాపత్రయ చికిత్స	0 25
కులము, సంస్కృతి, సామ్యవాదము	1/-	పవహారిబాబా 0 25 ముక్తిమార్గము	0 19
వివేక సూర్యోదయము ..	1 25	సర్వం విష్ణుమయం జగత్	0 19
భారతీయ మహిళ ..	1/-	శ్రీ రామకృష్ణ ఆరాత్రికము	0 12
కఠోపనిషత్తు ..	0 80	శ్రీరామనామసంకీర్తన 0 6 యతిగీతము	0 6
శ్రీ పరమహంస నీతికథారత్నములు	0 75	నామతము 0 3 వి. సింహగర్జనము	0 3

శ్రీ దొడ్డ భాగవతము - మొదటి సంపుటము రూ. 6-50; రెండవ సంపుటము రూ. 5-50;
మూడవ సంపుటము రూ. 7-50 (మూడును ఒకేపరి కొన్నచో: రూ. 18-50)

ఇవియే కాక సంస్కృత, ఆంగ్ల, తమిళ, హిందీ, కన్నడ గ్రంథములు,

వేదాంత కేసరి (ఆంగ్లము) శ్రీ రామకృష్ణ విజయము (తమిళము)

అను మాసపత్రికలును మాయొద్ద దొరకును

అడ్రెసు : మేనేజరు, శ్రీరామకృష్ణమఠము, మైలాపూరు, మద్రాసు - 4

'అఖిలవిభు శరణొందుమ, యా క్షణంబ యతనికృప నీవ ననుభావ్య మగును వత్స.'

—శ్రీ శారదామణి.

శ్రీరామకృష్ణ ప్రభ

సంపుటము ౧౮ } ౧౯౬౨ - మే :: శుభకృత్తు - వైశాఖము { సంచిక ౧౧

శ్రీః

సౌందర్యలహరి

మూలము : శ్రీ శంకరభగవత్పాదులు

టీక : నే. భ.

చతుష్షష్ట్యా తన్త్రైః సకల మతిసన్ధాయ భువనం
స్థిత స్తత్త త్సిద్ధిప్రసవపరతన్త్రైః పశుపతిః
పున స్త్వ న్నిర్బన్ధా దఖిలపురుషార్థైక ఘటనా
స్వతన్త్రం తే తన్త్రం క్షితితల మవాతీతర దిదమ్ ॥

(హే భగవతి)	(అమ్మా)	స్థితః	ఉన్నవాడగు
తత్ తత్	(వశ్య - ఆకర్షణ - మోహన - ఉచ్చాటనాదులగు) ఆయా	పశుపతిః	పరమశివుడు
సిద్ధిప్రసవ	సిద్ధులను గల్గించు, బాధ్యతకు	పునః	మరల
పరతన్త్రైః	లోబడినవగు	త్వత్	నీ (వు)
తన్త్రైః	తంత్రాల	నిర్బన్ధాత్	నిర్బంధించి చేయుటచే
చతుష్షష్ట్యా	అఱువదినాల్గింటిచేత	అఖిల	సమస్త
సకలం	సమస్త	పురుషార్థ	పురుషార్థములను
భువనం	లోకమును	ఏక	ముఖ్యముగా
అతిసన్ధాయ	వంచించి	ఘటనా	సమకూర్చుటయందు
		స్వతన్త్రం	అమోఘమైన
		తే	నీ

ఇదం	ఈ (చెప్పనున్న)	క్షితితలం	భూతలమున
తన్త్రం	తంత్రమును (మంత్రరహస్యమును)	అవాతీతరత్	అవతరింపజేసెను.

తా॥ తంత్రములు అఱువదినాలు గున్నవి. అవి 'వశీకరణము' 'ఆకర్షణము' 'మోహనము' 'ఉచ్చాటనము' మున్నగు సిద్ధులను తప్పక కలిగించును. ఆ తంత్రములచే పరమశివుడు ఈ సమస్తలోకములను వంచించుచు(న్నట్లు)న్నాడు కాని లోకానుగ్రహదీక్షిత వగు నీ నిర్బంధముచేత ఆయనే మరల ఈ చెప్పబడబోవు నీ తంత్రమును (మంత్రరహస్యమును) భూలోకమున అవతరింపజేసెను. నీ తంత్రము సమస్తపురుషార్థములను సమకూర్చుటలో అమోఘమైనది.

శివ శ్శక్తిః కామః క్షితి రథ రవి శ్శీతకిరణస్
స్మరో హంస శ్శక్ర స్తదను చ పరామారహరయః
అమీ హృల్లేఖాభి స్తిసృభి రవసానేషు ఘటితాః
భజన్తే వర్ణా స్తే తవజనని నా మావయవతామ్ ॥ 32

హే జనని	ఓ అమ్మా	ఇతి అమీ	అను ఈ పంద్రెండు
శివః	కకారమును	వర్ణాః	అక్షరములు
శక్తిః	ఏకారమును	తిసృభిః	త్రిత్వవిశిష్టములగు
కామః	ఈకారమును	హృల్లేఖాభిః	హ్రీంకారములతో
క్షితిః	లకారమును	అవసానేషు	విరామస్థానములలో [నాల్గింటికి ఐదింటికి మూటికి పైని]
అథ	అంతట		
రవిః	హకారమును		
శీత కిరణః	సకారమును	ఘటితాః	యోజితములైనచో
స్మరః	కకారమును		ఆ
హంసః	హకారమును	వర్ణాః	కకారాదులు
శక్రః	లకారమును	తవ	నీ
తదనుచ	ఆ వెనుక	నామావయవతామ్	త్రిపురసుందరీ మంత్ర ప్రతీకత్వమును
పరా	సకారమును		
మారః	కకారమును	భజన్తే	ప్రాపించును.
హరిః	లకారమును		

తా॥ అమ్మా, కకారము, ఏకారము, ఈకారము, లకారము — హకారము, సకారము, కకారము, హకారము, లకారము — సకారము, కకారము, లకారము — ఈ పంద్రెండు అక్షరములును, విరామస్థానములందు కూర్పబడ్డ హ్రీంకారములు మూడింటితో కూడినచో, నీ 'త్రిపురసుందరీ మంత్ర ప్రతీకత్వము'ను భజించును.

స్మరం యోనిం లక్ష్మీం త్రితయ మిద మాదౌ తవ మనో
ర్నిధా యైకే నిత్యే నిరవధిమహాభోగరసికాః
భజన్తి త్వాం చిన్తామణిగుణనిబద్ధాక్షవలయా
శివాగ్నౌ జుహ్వన్త స్సురభిఘృతధారాహుతిశతైః ॥

హే నిత్యే	ఓ నిత్యురాలా	త్రితయం	మూడింటిని
నిరవధి	అంతులేని	నిధాయ	కూర్చి
మహాభోగ	మహైశ్వర్య సుఖానుభవమందు	చిన్తామణిగుణ	చింతామణిసమూహము
		నిబద్ధ	గ్రువ్వబడిన
రసికాః	రుచిగలవారై	అక్షవలయాః	జపమాలగలవారై (జపించి అనుట)
ఏకే	కొందఱు		
తవ	నీ	శివాగ్నౌ	త్రికోణమందున్న అగ్నిలో
మనోః	మంత్రమునకు	సురభిఘృతధారా	ఈగియావు నేతిధారల (పరిమళించు నేతిధారల)
ఆదౌ	ముందు		
స్మరం	మదనబీజమును	ఆహుతిశతైః	నూర్లకొలది ఆహుతులతో
యోనిం	భువనేశ్వరీ బీజమును	జుహ్వన్తః	వ్రేల్చుచు
లక్ష్మీం	శ్రీం బీజమును	త్వాం	నిన్ను
ఇదం	ఈ	భజన్తి	ఆరాధింతురు.

తా॥ ఓ నిత్యమాతా, అంతు లేని గొప్పభోగములందు ఆశగలవారు కొందఱు అందుకై నిన్నారాధింతురు — ఎట్లనగా నీ మంత్రమునకు ముందు 'మదన' 'భువనేశ్వరీ' 'రమా' బీజములను కూర్చుకొని చింతామణులు గ్రువ్వబడ్డ జపమాలతో జపింతురు, త్రికోణముననున్న శివాగ్నిలో కామధేనుఘృతధారల ఆహుతులను నూర్లకొలదిగా వేల్తురు.

శరీరం త్వం శమ్భో శ్శశి మిహిర వక్షోరుహయుగం
తవాత్మానం మన్యే భగవతి నవాత్మాన మనఘమ్
అత శ్శేష శ్శేషీ త్యయ ముభయసాధారణతయా
స్థిత స్సమ్బన్ధో వా సమరసపరానన్దపరయోః ॥ ౩౪

హే భగవతి	ఓ షడ్గుణైశ్వర్యసంపన్నా	ఆత్మానం	దేహమును
త్వం	నీవు	అనఘం	నిర్దోషమనియు
శమ్భోః	పరమశివునకు	నవాత్మానం	నవసంఖ్యాత్మకమనియు
శశి	చంద్రబింబమును	మన్యే	తలంతును; గుర్తింతును
మిహిర	సూర్యబింబమును	అతః	కావున
వక్షోరుహయుగం	చనుగవగా గల	శేషః	అప్రధానము
శరీరం	దేహమవు	శేషీ	ప్రధానము
తవ	మహాభైరవివగు నీ	ఇతి	అను

ఇదం	ఈ (చెప్పనున్న)	క్షితితలం	భూతలమున
తన్త్రం	తంత్రమును (మంత్రరహస్యమును)	అవాతీతరత్	అవతరింపజేసెను

తా॥ తంత్రములు అఱువదినాలు గున్నవి. అవి 'వశీకరణము' 'ఆకర్షణము' 'మోహనము' 'ఉచ్చాటనము' మున్నగు సిద్ధులను తప్పక కలిగించును. ఆ తంత్రములచే పరమశివుడు ఈ సమస్తలోకములను వంచించుచు(న్నట్లు)న్నాడు కాని లోకానుగ్రహదీక్షిత వగు నీ నిర్బంధముచేత ఆయనే మరల ఈ చెప్పబడబోవు నీ తంత్రమును (మంత్రరహస్యమును) భూలోకమున అవతరింపజేసెను. నీ తంత్రము సమస్తపురుషార్థములను సమకూర్చుటలో అమోఘమైనది.

శివ శ్శక్తిః కామః క్షితి రథ రవి శ్శీతకిరణః
స్మరో హంస శ్శక్ర స్తదను చ పరామారహరయః
అమీ హృల్లేఖాభి స్తిసృభి రవసానేషు ఘటితాః
భజన్తే వర్ణా స్తే తవజనని నామావయవతామ్ ॥ ౩౨

హే జనని	ఓ అమ్మా	ఇతి అమీ	అను ఈ పండ్రెండు
శివః	కకారమును	వర్ణాః	అక్షరములు
శక్తిః	ఏకారమును	తిసృభిః	త్రిత్వవిశిష్టములగు
కామః	ఈకారమును	హృల్లేఖాభిః	హ్రీంకారములతో
క్షితిః	లకారమును	అవసానేషు	విరామస్థానములలో [నాల్గింటికి ఐదింటికి మూటికి పైని]
అథ	అంతట		
రవిః	హకారమును		
శీతకిరణః	సకారమును	ఘటితాః	యోజితములైనచో
స్మరః	కకారమును		ఆ
హంసః	హకారమును	వర్ణాః	కకారాదులు
	లకారమును	తవ	నీ
తదనుచ	ఆవెనుక	నామావయవతామ్	త్రిపురసుందరీ మంత్ర ప్రతీకత్వమును
పరా	సకారమును		
మారః	కకారమును	భజన్తే	ప్రాపించును.
హరిః	లకారమును		

తా॥ అమ్మా, కకారము, ఏకారము, ఈకారము, లకారము — హకారము, సకారము, కకారము, హకారము, లకారము — సకారము, కకారము, లకారము — ఈ పండ్రెండు అక్షరములును, విరామస్థానములందు కూర్పబడ్డ హ్రీంకారములు మూడింటితో కూడినచో, నీ 'త్రిపురసుందరీ మంత్ర ప్రతీకత్వము'ను భజించును.

స్మరం యోనిం లక్ష్మీం త్రితయ మిద మాదౌ తవ మనో
ర్నిధా యైకే నిత్యే నిరవధిమహాభోగరసికాః
భజన్తి త్వాం చిన్తామణిగుణనిబద్ధాక్షవలయా
శివాగ్నౌ జుహ్వన్త స్సురభిఘృతధారాహుతిశతైః ॥ 33

హే నిత్యే	ఓ నిత్యురాలా	త్రితయం	మూడింటిని
నిరవధి	అంతులేని	నిధాయ	కూర్చి
మహాభోగ	మహైశ్వర్య సుఖానుభవ మందు	చిన్తామణిగుణ	చింతామణిసమూహము
		నిబద్ధ	గ్రువ్వబడిన
రసికాః	రుచిగలవారై	అక్షవలయాః	జపమాలగలవారై (జపించి అనుట)
ఏకే	కొందఱు		
తవ	నీ	శివాగ్నౌ	త్రికోణమందున్న అగ్నిలో
మనోః	మంత్రమునకు ముందు	సురభిఘృతధారా	ఈగియావు నేతిధారల (పరిమళించు నేతిధారల)
స్మరం	మదనబీజమును	ఆహుతిశతైః	నూర్లకొలది ఆహుతులతో
యోనిం	భువనేశ్వరీ బీజమును	జుహ్వన్తః	వ్రేల్చుచు
లక్ష్మీం	శ్రీం బీజమును	త్వాం	నిన్ను
ఇదం	ఈ	భజన్తి	ఆరాధింతురు.

తా॥ ఓ నిత్యమాతా, అంతు లేని గొప్పభోగములందు ఆశగలవారు కొందఱు అందుకై నిన్నారాధింతురు — ఎట్లనగా నీ మంత్రమునకు ముందు 'మదన' 'భువనేశ్వరీ' 'రమా' బీజములను కూర్చుకొని చింతామణులు గ్రువ్వబడ్డ జపమాలతో జపింతురు, త్రికోణముననున్న శివాగ్నిలో కామధేనుఘృతధారల ఆహుతులను నూర్లకొలదిగా వేల్తురు.

శరీరం త్వం శమ్భో శ్శశి మిహిర వక్షోరుహయుగం
త వాత్మానం మన్యే భగవతి నవాత్మాన మనఘమ్
అత శ్శేష శ్శేషీ త్యయ ముభయసాధారణతయా
స్థిత స్సమ్బన్ధో వా సమరసపరానన్దపరయోః ॥ 34

హే భగవతి	ఓ షడ్గుణైశ్వర్యసంపన్నా	ఆత్మానం	దేహమును
త్వం	నీవు	అనఘం	నిర్దోషమనియు
శమ్భోః	పరమశివునకు	నవాత్మానం	నవసంఖ్యాత్మకమనియు
శశి	చంద్రబింబమును	మన్యే	తలంతును; గుర్తింతును
మిహిర	సూర్యబింబమును	అతః	కావున
వక్షోరుహయుగం	చనుగవగా గల	శేషః	అప్రధానము
శరీరం	దేహమవు	శేషీ	ప్రధానము
తవ	మహాభైరవివగు నీ	ఇతి	అను

అయం సమ్బన్ధః	ఈ చుట్టఱికము	వాం	మీకు
సమరస	సమాన సుఖానుభవ	ఉభయసాధారణతయా	ఉభయులకును ఉమ్మడిదై
పరానన్దపరయోః	పరమానందపరులగు		ఉన్నది.

తా॥ అమ్మా, నీవు పరమశివునకు దేహమవు. చంద్రసూర్యబింబములే ఈ మేనియందలి చనుగవ. ఆనందభైరవుని మేనివలె మహాభైరవివగు నీమేనును నిర్మలము నవసంఖ్యాత్మకము. నీకు ఆయన శేషి, ఆయనకు నీవు శేషి, నీకు ఆయన శేషము ఆయనకు నీవు శేషము, ఇట్లు శేషశేషిసంబంధము సమరసపరానందసంపన్నులగు మీ ఇరువురకు సాధారణము.

మన స్త్వం, వ్యోమ త్వం, మరు దసి, మరుత్సారథి రసి,
త్వ మాప, స్త్వం భూమి, స్త్వయి పరిణతాయాం న హి పరమ్ ;
త్వ మేవ స్వాత్మానం పరిణమయితుం విశ్వవపుషా
చిదానన్దాకారం శివయువతిభావేన బిభృషే॥

(హేభగవతి)	(అమ్మా)	త్వయి	నీవు
మనః	మస్తత్త్వము	పరిణతాయాం	(ఇన్నితత్త్వములుగను) పరిణమించిన దానవుకాగా
త్వం	నీవు		
వ్యోమ	ఆకాశతత్త్వము	పరం	(నీకంటె) వేఱైనది
త్వం	నీవు	నహి	లేదు కదా
మరుత్	వాయుతత్త్వము	త్వమేవ	నీవే
అసి	నీవు	స్వాత్మానం	స్వస్వరూపమును
మరుత్సారథిః	అగ్నితత్త్వము	విశ్వవపుషా	విశ్వాకారముతో
అసి	నీవు	పరిణమయితుం	పరిణమింపజేయుటకు
ఆపః	జలతత్త్వము	శివయువతిభావేన	హరపత్నివిగా
త్వం	నీవు	చిదానన్దాకారం	చిచ్ఛక్తి రూపమును ఆనందభైరవాకారమును
భూమిః	భూమితత్త్వము		
త్వం	నీవు	బిభృ	వహింతువు.

తా॥ అమ్మా, ఆజ్ఞాచక్రమందున్న మనస్తత్త్వము, విశుద్ధిచక్రమందున్న ఆకాశతత్త్వము అనాహతమనెడి సంవిచ్చక్రమున నున్న వాయుతత్త్వము, స్వాధిష్ఠానచక్రమందున్న అగ్నితత్త్వము, మణిపూరచక్రమందున్న జలతత్త్వము, మూలాధారచక్రమందున్న భూతత్త్వము— ఇన్ని తత్త్వములుగ నీవు పరిణమించితివి. నీకంటె పరము లేదు. స్వస్వరూపమును జగద్రూపమున పరిణమింపజేసికొనుటకై హరపత్నివిగా చిదానందరూపమును దాల్తువు.

శ్రీ బ్రహ్మానందస్వామి

[సంపాదకీయము]

(గతసంచిక తరువాయి)

''రాజు'' మఠమునకు చేరుకొనగనే, అచట నొక గొప్ప ఊపును ఉత్సాహమును కలిగినవి. అతని సాహచర్యభాగ్యము లభించినందుకు ప్రతివాడును సంతోషించెను. పరిసరములకు ఒక ఉదాత్తతను కలిగించు ప్రభావము ఆయన సాన్నిధ్యమునకే కలదు. ఆయన మఠమునకు మరలి వచ్చినప్పుడు అచటివారిలో ఆధ్యాత్మికాభివృద్ధి ఉత్సాహము ఒకనూతన తరంగముగ పర్విెనది. శ్రీరామకృష్ణునిసందేశము ప్రపంచప్రజల హృదయమునకు అంత హెచ్చుగ నచ్చినందులకు స్వామి సంతోషించెను. గురుదేవుని ఆయన ఎఱుగును. కావున గురుదేవుని సందేశము జనప్రీతికరమైనందులకు ఆయన ఆశ్చర్యపడ లేదు. కాని సందేశప్రచారమునకు మఠము నొక అమోఘసాధనముగ చేయవలెనని ఆయన కోరెను. ఒకసారి ఆయన గురుభాయిలతో ఇట్లనెను. ''మీ జీవితము మీ మఠము విపన్నులకును భారభుగ్నులకును నిర్వృతిని ఆసపాటును ఉత్సాహమును కలిగించును. అందుకు తగినట్లు మీ జీవితములను రూపొందించుకొనుడు.'' రాజా మఠమునకు మరల వచ్చి చేరినాడను వార్త అమెరికాలో నున్న శ్రీ వివేకానందస్వామి చెవిని బడినపుడు ఆయన ఎంతో ఊరట చెందెను. ఏలయన శ్రీబ్రహ్మానందస్వాముల అభిప్రాయము లనినను, నిర్ణయము లనినను ఆయన కెంతో గౌరవము. ఒకరాజ్యము నేలు సామర్థ్యము రాఖాలున కున్న దని గురుదేవుడే చెప్పి ఉండ లేదా. కొండమీదినుండి దొర్లి పడెడు మంచుగడ్డవలె వివేకానందస్వామి విశ్వముపై పడెను. తన సందేశము నందించుటకై ప్రపంచములోని ఒక మూలనుండి ఇంకొక మూలకు ఆయన ఒకసుడిగాలివలె సంచరించెను. ఆయన చుఱుకు గలవాడు. కార్యనిమగ్నుడు. ఆయనయే చెప్పినట్లుగ తన సందేశమున కొక సమగ్రతను పరిపూర్తిని కలిగించుటకు ఆయనకు వ్యవధి లేదాయెను. రామకృష్ణసంస్థవఱకు చూతు మేని అపారశాంతము, ఓర్పు, అసాధారణవివేకము బుద్ధి గల బ్రహ్మానందస్వామి శ్రీవివేకానందస్వాముల సందేశమును భారతభూమిలో సఫలమొనర్చెను. శ్రీవివేకానందస్వామి మేఘగర్జనను బోలిన తనకంఠమును లోకమున ప్రయోగించెను. శ్రీబ్రహ్మానందస్వామి జీవితము—ఎవరికిని తెలియక, ఎవరికిని కనబడక నెమ్మదిగ స్రవించి శరదృతువులో పైరును సమృద్ధముగ పండించెడి మంచునీరువంటిది.

శ్రీబ్రహ్మానందస్వామి మఠమునకు మరలి వచ్చిన రెండేండ్లకు శ్రీవివేకానందస్వామియు భారతదేశమునకు మరలి వచ్చెను. ఆ మహాస్వామి శ్రీబ్రహ్మానందస్వామిని కలిసికొని భారతదేశములోని కార్యక్రమమునకై తాను వసూలు చేసి తెచ్చిన ధనమునంతటిని అతని చేతి కిచ్చివేసి ''ఇప్పుడు నాకు నిబ్బరము కలిగినది. పవిత్రమైన ఆ ధర్మధనమును సరియైన

అయం సమ్బన్ధః	ఈ చుట్టఱికము	వాం	మీకు
సమరస	సమాన సుఖానుభవ	ఉభయసాధారణతయా	ఉభయులకును ఉమ్మడిదై
పరానన్దపరయోః	పరమానందపరులగు	స్థితః	ఉన్నది.

తా॥ అమ్మా, నీవు పరమశివునకు దేహమవు. చంద్రసూర్యబింబములే ఈ మేనియందలి చనుగవ. ఆనందభైరవుని మేనివలె మహాభైరవివగు నీమేనును నిర్మలము నవసంఖ్యాత్మకము. నీకు ఆయన శేషి, ఆయనకు నీవు శేషి, నీకు ఆయన శేషము ఆయనకు నీవు శేషము. ఇట్లు శేషశేషిసంబంధము సమరసపరానందసంపన్నులగు మీ ఇరువురకు సాధారణము.

మన స్త్వం, వ్యోమ త్వం, మరు దసి, మరుత్సారథి రసి,
త్వ మాప, స్త్వం భూమి, స్త్వయి పరిణతాయాం న హి పరః
త్వ మేవ స్వాత్మానం పరిణమయితుం విశ్వవపుషా
చిదానన్దాకారం శివయువతిభావేన బిభృషే॥ ౩౫

(హేభగవతి)	(అమ్మా)	త్వయి	నీవు
మనః	మనస్తత్త్వము	పరిణతాయాం	(ఇన్నితత్త్వములుగను) పరిణమించిన దానవుకాగా
త్వం	నీవు		
వ్యోమ	ఆకాశతత్త్వము	పరం	(నీకంటె) వేఱైనది
త్వం	నీవు	నహి	లేదు కదా
మరుత్	వాయుతత్త్వము	త్వమేవ	నీవే
అసి	నీవు	స్వాత్మానం	స్వస్వరూపమును
మరుత్సారథిః	అగ్నితత్త్వము	విశ్వవపుషా	విశ్వాకారముతో
అసి	నీవు	పరిణమయితుం	పరిణమింపజెయుటకు
ఆపః	జలతత్త్వము	శివయువతిభావేన	హరపత్నివిగా
త్వం	నీవు	చిదానన్దాకారం	చిచ్ఛక్తిరూపమును ఆనందభైరవాకారమును
భూమిః	భూమితత్త్వము		
త్వం	నీవు	బిభృషే	వహించుదువు.

తా॥ అమ్మా, ఆజ్ఞాచక్రమందున్న మనస్తత్త్వము, విశుద్ధిచక్రమందున్న ఆకాశతత్త్వము అనాహతమనెడి సంవిచ్చక్రమున నున్న వాయుతత్త్వము, స్వాధిష్ఠానచక్రమందున్న అగ్నితత్త్వము, మణిపూరచక్రమందున్న జలతత్త్వము, మూలాధారచక్రమందున్న భూతత్త్వము—ఇన్ని తత్త్వములుగ నీవు పరిణమించితివి. నీకంటె పరము లేదు. స్వస్వరూపమును జగద్రూపమున పరిణమింపజేసికొనుటకై హరపత్నివిగా చిదానందరూపమును దాల్తువు.

శ్రీ బ్రహ్మానందస్వామి

[సంపాదకీయము]

(గతసంచిక తరువాయి)

"రాజు" మఠమునకు చేరుకొనగనే, అచట నొక గొప్ప ఊపును ఉత్సాహమును కలిగినవి. అతని సాహచర్యభాగ్యము లభించినందుకు ప్రతివాడును సంతోషించెను. పరిసరములకు ఒక ఉదాత్తతను కలిగించు ప్రభావము ఆయన సాన్నిధ్యమునకే కలదు. ఆయన మఠమునకు మరలి వచ్చినప్పుడు అచటివారిలో ఆధ్యాత్మికాభివృద్ధి ఉత్సాహము ఒకనూతన తరంగముగ పర్వినది. శ్రీరామకృష్ణునిసందేశము ప్రపంచప్రజల హృదయమునకు అంత హెచ్చుగ నచ్చినందులకు స్వామి సంతోషించెను. గురుదేవుని ఆయన ఎఱుగును. కావున గురుదేవుని సందేశము జనప్రీతికరమైనందులకు ఆయన ఆశ్చర్యపడ లేదు. కాని సందేశప్రచారమునకు మఠము నొక అమోఘసాధనముగ చేయవలెనని ఆయన కోరెను. ఒకసారి ఆయన గురుభాయిలతో ఇట్లనెను. "మీ జీవితము మీ మఠము విపన్నులకును భారభుగ్నులకును నిర్వ్రాతిని ఆసపాటును ఉత్సాహమును కలిగించును. అందుకు తగినట్లు మీ జీవితములను రూపొందించుకొనుడు." రాజా మఠమునకు మరల వచ్చి చేరినాడను వార్త అమెరికాలో నున్న శ్రీ వివేకానందస్వామి చెవిని బడినపుడు ఆయన ఎంతో ఊరట చెందెను. ఏలయన శ్రీబ్రహ్మానందస్వాముల అభిప్రాయము లనినను, నిర్ణయము లనినను ఆయన కెంతో గౌరవము. ఒకరాజ్యము నేలు సామర్థ్యము రాఖాలునకున్న దని గురుదేవుడే చెప్పి ఉండ లేదా! కొండమీదినుండి దొర్లి పడెడు మంచుగడ్డవలె వివేకానందస్వామి విశ్వముపై పడెను. తన సందేశము నందించుటకై ప్రపంచములోని ఒక మూలనుండి ఇంకొకమూలకు ఆయన ఒకసుడిగాలివలె సంచరించెను. ఆయన చుఱుకు గలవాడు. కార్యనిమగ్నుడు. ఆయనయే చెప్పినట్లుగ తన సందేశమున కొక సమగ్రతను పరిపూర్తిని కలిగించుటకు ఆయనకు వ్యవధి లేదాయెను. రామకృష్ణసంస్థవలకు చూతు మేని అపారశాంతము, ఓర్పు, అసాధారణవివేకము బుద్ధి గల బ్రహ్మానందస్వామి శ్రీ వివేకానందస్వాముల సందేశమును భారతభూమిలో సఫలమొనర్చెను. శ్రీ వివేకానందస్వామి మేఘగర్జనను బోలిన తనకంఠమును లోకమున ప్రమోగించెను. శ్రీ బ్రహ్మానందస్వామి జీవితము—ఎవరికిని తెలియక, ఎవరికిని కనబడక నెమ్మదిగ స్రవించి శరదృతువులో పైరును సమృద్ధముగ పండించెడి మంచునీరువంటిది.

శ్రీ బ్రహ్మానందస్వామి మఠమునకు మరలి వచ్చిన రెండేండ్లకు శ్రీ వివేకానందస్వామియు భారతదేశమునకు మరలి వచ్చెను. ఆ మహాస్వామి శ్రీ బ్రహ్మానందస్వామిని కలిసికొని భారతదేశములోని కార్యక్రమమునకై తాను వసూలు చేసి తెచ్చిన ధనమునంతటిని అతని చేతి కిచ్చివేసి "ఇప్పుడు నాకు నిబ్బరము కలిగినది. పవిత్రమైన ఆ ధర్మధనమును సరియైన

వ్యక్తికి అప్పగించితిని'' అని చెప్పెను. శ్రీ బ్రహ్మానందస్వామి వివేకానందస్వామికి అన్నివిధముల మిత్రుడు, మార్గదర్శకుడు, శాస్త్రవేత్త. ఆయన ఈయన శరీరారోగ్యమును గూర్చి మెలకువ వహించెను, ప్రణాళికలనుగూర్చి సలహా చెప్పెను. ప్రయాణములకు ఏర్పాట్లు చేసెను. ఈయన సంకల్పములను ఆయన అమలుపఱచెను. రామకృష్ణమిషనుసొసైటి ప్రారంభింపబడినపుడు వివేకానందస్వామి సర్వాధ్యక్షుడయ్యెను. బ్రహ్మానందస్వామి కల్కత్తాకేంద్రాధ్యక్షుడయ్యెను. కాని 1902–వ సంవత్సరపు ప్రారంభములో వివేకానందస్వామి తన పదవిని బ్రహ్మానందస్వామికి వదలుకొనెను. బ్రహ్మానందస్వామి రామకృష్ణమఠమునకును మిషనునకును తన తుదిదినమువఱకు సర్వాధ్యక్షుడుగ ఉండెను.

వివేకానంద, బ్రహ్మానందస్వాముల సంబంధము ఆశ్చర్యకరము. చూచినవారికెల్ల అది రక్తిగొలుపును. ఉభయులును గురుదేవునకు ప్రియులు. ఉభయులను నిత్యసిద్ధులని, ఈశ్వరకోటులని అనగా తాము నిత్యముక్తులై ఉండుచునే మానవులకు శ్రేయస్సును కలిగించుటకును దారి చూపుటకును భువి నవతరించినవారు అని గురుదేవుడు పేర్కొనెడివాడు. ఉభయులును తమ బడిదినములనుండి ఒండొరులను ఆంతరంగికముగ ఎఱిగినవారు. వారి యావజ్జీవసంబంధము పరస్పరప్రేమాదరములకు అభివృద్ధినే కలిగించినది. అమెరికానుండి మరలివచ్చినపుడు వివేకానందస్వామి బ్రహ్మానందస్వామికి సాష్టాంగముగ నమస్కరించి గురు నారాధించినట్లే గురుపుత్రుని సహితము ఆరాధింపవలె నని చెప్పెను. బ్రహ్మానందస్వామికూడ హాస్యరసములో తక్కువవాడు కాడు. కావున బదులు నమస్కరించుచు ''జ్యేష్ఠభ్రాతా పితృసమానః'' అని చెప్పెను.

ఈ యాధ్యాత్మికపు పునాదితో నేర్పడిన యుభయుల చుట్టఱికము చాల ముచ్చటగొలుపునదై యుండెను. స్థానికవిషయములను సన్నిహితముగ నెఱిగినవాడుగను కార్యాచరణవివేకముగలవాడుగను బ్రహ్మానందస్వామి ఒక్కొక్కసారి వివేకానందస్వాముల ప్రణాళికను సవరింపవలసివచ్చెడిది. అట్టి సందర్భములలో వివేకానందస్వామి ఒక్కొక్కసారి కలవరపడి కోపించుచుండెను. కాని తరువాత తనతప్పు తెలిసివచ్చినప్పుడు ఆయన అనుతాపము చెందును. ఎంతగా అనుతాపము చెందు ననగా నొచ్చుకొన్నవారికే సిగ్గు కలిగించునంత, స్వామికి ఇబ్బంది కలిగించినందులకు పరితాపము చెందునంత. వివేకానందస్వామికి జంతువులపై ప్రేమ. బ్రహ్మానందస్వామికి మొక్కలపై తోటలపై ప్రేమ. ఆయన జంతువులవలన ఈయన తోటకు చెఱుపు కలిగినపుడు: ఉభయులమధ్య జగడము కలుగును, దానిని చూచువారు పక్కలు చెక్క లగునట్లు నవ్వుదురు.

బ్రహ్మానందస్వామి తన పక్షమును విడక యే యుండు నను అనంతవిశ్వాసము వివేకానందస్వామికి కలదు. ''ఇతరులు నన్ను విడిచినను విడుతురు. కాని 'రాజా' తుదివఱకు నాప్రక్కనే యుండును'' అని ఆయన చెప్పును. గురుదేవుని పేరట ప్రారంభింపబడిన కార్యక్రమమును కొనసాగించుటకు అతిమానుషశక్తివంతులైన ఈ ఇద్దఱును భుజములు భుజములు కలిపి బేలూరులోని క్రొత్తమఠమును 1899 లో నెలకొల్పిరి, మద్రాసులో ఒక శాశ్వతకేంద్రము ప్రారంభింపబడినది. మఱియొకటి హిమాలయ ప్రాంతమున ఏర్పఱుపబడినది. తక్కినవి పెం

పొందుచుండినవి. ప్రచారకులు ఇంగ్లండునకును, అమెరికాకును పంపబడిరి. కార్యక్రమము వేగముగా వర్ధిల్లుచుండెను, కాని ఇద్దఱు స్వాములును దీర్ఘకాలము కలిసి పాటుపడలేరైరి. శ్రీ వివేకానందస్వామి జీవితము 1902 లో అకాలపరిసమాప్తి నొందెను.

నాయకుని మరణముచేత ఆయన ప్రారంభించిన కార్యక్రమము చాల దెబ్బతిన్నది. గురుభాయిలకు ముఖ్యముగ సర్వబాధ్యతను ఇక వహింపవలసినవాడును సంస్థయంతటిచేతను మార్గదర్శకుడుగ ఆశ్రయింపబడువాడును అగు బ్రహ్మానందస్వామికి ఇది పెద్ద దెబ్బ. శ్రీ వివేకానందస్వామి మరణించినందువలన సొంతమునకు కలిగిన వియోగదుఃఖమును అణచుకొని ఆయన తనదృష్టిని తనపైబడిన కర్తవ్యముల వంకకు పాఱించెను.

శ్రీ బ్రహ్మానందస్వామి పనిచేయుపద్ధతి ఆశ్చర్యకరము. ఆయన కుండిన బాధ్యతలు సామాన్యమానవునికి దుర్భరములే యైనను మనశ్శాంతి ఆయన కెప్పుడును చెడలేదు. మనఃప్రసన్నత ఎప్పుడును చెదరలేదు. కర్మరహస్యమునుగూర్చి ఆయన యొకసారి ఇట్లనెను: "నీ మనస్సును పూర్తిగా దేవున కర్పింపుము. మనశ్శక్తిని వ్యర్థపుచ్చకుంటివేని అందొక లేశముచేత నీవు చేయగల పని లోకమును నివ్వెఱగొల్పును." ఈ మాట నిజము ఆయనజీవితములోనే కాన నగును. ఆయనను చూచినవారిలో ఆయన అంత బరువు మోయుచున్నాడని ఎవడు నమ్మగలడు? మనస్సును పూర్తిగ భగవంతున కర్పించి, ఈ సంస్థను సంబంధించి వెలుపల ఏమి జరుగుచున్నదో ఆయన లెక్కయే చేయునట్లు కనిపించును. మనస్సును ఐహికరంగమునకు దింపుట ఆయనకు ప్రయత్నసాధ్యముగ నుండిన ట్లున్నది. పరాకు చూపు, అర్ధనిమీలితనేత్రములు, చెదరని నెమ్మది — ఇవన్నియు ఆయనభావములు ఇహలోకమునకు సంబంధించినవి కావని సూచించుచుండెడివి. కాని సాగుచున్న కార్యములో అన్ని వివరములును ఆయనకు తెలిసియే యుండెడివి. దూరకేంద్రములలో పనిచేయుచున్న వివిధమానవుల మనస్సులను ఆయన గాఢముగ నెఱిగి యుండెను. చూచినంతమాత్రమున స్వభావమును గుర్తించి తదనుగుణముగ ఆయన దారి చూపుచుండెను. విశాలమైన ఈసంస్థలో చేరిన ప్రతివ్యక్తియు తనయోగక్షేమము బ్రహ్మానందస్వామిచేతులలో భద్రముగ నున్నదని అనుకొనెడువాడు. ఆయన మెల్లగ కోరినను, ఆ కోరికను తదీయు లెల్లరు ఆజ్ఞగ తలదాల్చుచుండిరి.

స్వామియభిరుచులు వివిధములుగ ఉండెడివి. ఒక భవనమును ఏ రీతి నిర్మింపవలెనో ఆ నమూనాను ఆయన చక్కగ సూచింపగలడు. కష్టములకులోనైనవారికి సాహాయ్య మందజేయు టెట్లో ఆయన పన్నాగింప గలడు. విద్యావిధానమునుగూర్చిన ఆయన సలహాలను విద్యావిధాననిష్ణాతులు గౌరవించెడివారు. గ్రంథములను ముద్రించునప్పుడు అనుసరింపవలసిన సూత్రములను ఆయన తెలిపియున్నాడు. అవి యెంతయు ఉపపన్నము లని కనుగొనబడినవి. ఆయన యేయాశ్రమమునకు వచ్చినను, బస చేసినను, అచటివారిని 'పూదోటలను కూరగాయలతోటలను వేసికొం'డని ప్రోత్సహించెడివాడు. ఆయనకు పుష్పము లనిన ఎంతో ప్రీతి. తోటలలో వికసించిన పుష్పములు సర్వవ్యాప్తుడగు జగన్నాథునకు ప్రకృతి కావించు సమర్పణము లని ఆయన భావించును. ఎవరైనను

పూవును కోసికొన్నను, పూలతీగను హింసించినను వారిపై ఆయన చాల చిరాకు చూపెడివాడు. ప్రజలు విరాళ మిచ్చిన ధనమునకు సక్రమములైన లెక్కలు వ్రాయించి పెట్టెడివాడు. ఈ విషయమున రవంత పొరపాటునైనను ఆయన క్షమింపడు.

ఈ యభిరుచులే గాక, పైగా ఆయన మనసును సామాన్యమైన పనికి కావలసిన క్రింది స్థాయికి తేలేమనుట ప్రతియొక్కడును స్పష్టముగ గుర్తించును. మతధర్మకర్తల సమావేశములకు గాని, 'మిషను' నిర్వాహకపరిషత్తు సమావేశమునకు గాని హాజరు కమ్మని ఆయనను ప్రోత్సహించుట చాల కష్టము. అట్టి సమయములలో దేహమునకు అస్వస్థత తెచ్చుకొను నేర్పు ఆయన కుండెడిది. లేదా, ''ఈ సమావేశములను ఇక నెప్పుడైనను పెట్టుకొందము'' అని సలహా చెప్పును. అట్టి సమావేశములను జరుపగోరిన వారికి స్వామిని అక్కడికి వచ్చునట్లు చేసికొనుట దుస్సాధ్యముగ నుండెడిది. నియమముల నన్నిటిని అతిక్రమించి సదా పైకి పర్వు నొక యాత్మను నియమములకు లోబడిన యొక యావరణమునకు తెచ్చుటకు తాము ప్రయత్నించుచున్నట్లు వారికి అనిపించెడిది. అది స్వామికి ఎంత బాధకరమో ఆలోచించుకొన్నప్పుడు వారి మనసులును ఎంతగనో నొచ్చెడివి. సమావేశమునకు ఆయనను రప్పింపగల్గిరా, ఇక ఆయన అభిప్రాయములును సలహాలును అమూల్యములే. ఆయనసలహాలు ఎంతయు సరియైన వని అనుభవమున చూచియైనందున చర్చ జరుగుచున్నప్పుడు గాని, పిదప గాని ఆయన మాటను కాదందమను తలంపు ఎవరికిని కలుగదు. అట్టి సమావేశాలలో చర్చలుండవు. స్వామి ఏమి చెప్పునో, సూక్ష్మముగనైనను ఏమి సూచించునో, దానిని అందఱును అంగీకరింతురు. ఇదే మామూలు. రామకృష్ణ మిషను కార్యదర్శియగు శ్రీ శారదానంద స్వామి ఒకప్పుడు యువకుడగు నొక పనివానితో నిట్లనెను: ''నేనేమేని చెప్పితినేని, అది సరి అగునో కాదో అని నీవు పరీక్షింపవలెను. కాని మహారాజు (శ్రీ బ్రహ్మానంద స్వామి) ఏమేని చెప్పిన, అది నిజమే అని నీవు నిబ్బరముగ నమ్మవచ్చు. ఇంచుకేని సంశయ మక్కఱ లేదు.''

ఉత్తరభారతదేశమున నేమి దక్షిణభారతదేశమున నేమి శ్రీ బ్రహ్మానందస్వామి పెక్కు పర్యటనలు గావించెను. ఉన్న సాధన కేంద్రములకు ఆయన సాన్నిధ్యప్రభావమున నూత్నోత్సాహము గల్గెడిది, క్రొత్త కేంద్రము లేర్పడజొచ్చినవి. ఆయన ఎచ్చటికి పోయినను చిన్నవారును పెద్దవారునుగ దర్శనార్థులు తండతండములుగ వత్తురు. ఆయనప్రేమయు దయయు వ్యక్తిమహిమయు వారిచిత్తములలో హత్తుకొని వారు ఆయనకు యావజ్జీవమిత్రులును మిషనుకు సహాయులును అయ్యెడివారు.

వివిధకేంద్రములందున్న సన్న్యాసులతో ఆయన ప్రసంగించునప్పుడు తఱచు ప్రస్తావమునకు వచ్చు సమస్యలలో నొకటి ఏ దనగా — పనికి ధ్యానమునకు పొందిక కూర్చు టెట్లు అనుట. సేవాకార్యమునకు మఱుగున పారమార్థికోత్సాహము లేకున్నచో అట్టి సేవాకార్యము అహంకారజనక మగుననియు, పారమార్థికజీవితమునకు అది హానికర మగుననియు ఆయన ఎఱుగును. అందుకై ధ్యానమువంకకే మొగ్గుము మేని, ధ్యానము ధ్యానము అనుచు మరల సోమరితనమున బడి పోవుదుము. అది మఱియొక చెడుగు. పారమార్థికతాప్రాముఖ్య

మును అడుగున బడనీయక ఉభయమునకు సమప్రాధాన్యముగూర్చుట స్వామి లక్ష్యము. ఆయన సేవాకార్యమును ఆధ్యాత్మికస్థాయికి హెచ్చింప వలసివచ్చెను. ''మేము చాల శ్రమపడి పనులు చేయవలసివచ్చుచున్నది, కావున ధ్యానమునకు చాలినంత వ్యవధి యుండుట లే''దని ఒకశిష్యు డనెను. మనస్సును పూర్తిగా భగవంతున కర్పించుకొన్న స్వామి తాను చెప్పిన మాటకు సానుభూతి చూపు నని ఆ శిష్యు డనుకొనెను. స్వామి ఇట్లనెను — 'అబ్బాయి, అట్లనుటకు నీవు సిగ్గుపడ వలె. మీరు సన్న్యాసులరు. ఏ పనిని గాని 'కష్ట'మని మీ రన గూడదు.''

ధ్యానమున కడ్డు తగులునది మన మనశ్చంచలతయే కాని కార్యభారము కాదు. ఈ జన్మము వ్యర్థ మగు నని నీవు అనుకొన్నను ఈ ఒక జన్మమును స్వామీజీ (వివేకానందుల) పనికై త్యాగ మొనర్చుము. ఇంతకు మునుపు లెక్కలే నన్ని జన్మములు నీ వెత్త లేదా! కాని హృదయపూర్వకముగా నీవు నిన్ను ఆయనకు అర్పించుకొందు వేని నీ ఆధ్యాత్మికజీవితము ఆయన అనుగ్రహముచే శరవేగమున పురోగమింప గలదు. నీవు గట్టిగ నమ్మి ఉండవచ్చు.'' మఱియొకప్పుడు వేఱొక యువకునికి ఆయన ఇట్లు ఉపదేశించెను : ''స్వామిజి విషయమున కృతఘ్నుడవై యుండకుము. మీకొఱకును, దేశముకొఱకును, ఆయన తన ప్రాణములను అర్పించినాడు. ఆయనపనిని చేయుటలో నిమగ్నుడవు కమ్ము. ఆయన ఋణమును తీర్చుకొమ్ము.''

శ్రీరామకృష్ణ కేంద్రములలో ఆయన ఎచ్చటికి విచ్చేసినను అచ్చటి వారి ఆధ్యాత్మికోద్ధరణమున చూపినంత హెచ్చు శ్రద్ధ తక్కిన కార్యముల వివరములలో ఆయన చూపడు. తన మనస్సును పూర్తిగా భగవంతున కర్పించుకొననివాడు నిక్కముగా నిస్స్వార్థకర్మాచరణమునకు సమర్థుడు కా డని ఆయన అభిప్రాయము. ''సన్న్యసించి తల్లితండ్రులయు బంధువులయు తగులాటములను తెకతెంపులు చేసికొన్న మీరు మీ యావచ్ఛక్తిని బ్రహ్మసాక్షాత్కారమునకు వినియోగించుకొన లేరేని, అయ్యో, ఇక మీ రెందుకు'' అని ఆయన సన్న్యాసులను హెచ్చరించుచుండును. దైవసాక్షాత్కారమును మీ జీవితములకు ఏకైక లక్ష్యముగా నొనర్చుకొం డని ఆయన అందఱికి బుద్ధి చెప్పెడివాడు. ఆయన ఇట్లు అనును : ''ప్రయత్నించి అయినను మీ మనస్సులలో నిర్వేదమును సృష్టించుకొనుడు. మీ యావచ్ఛక్తిని పారమార్థికశ్రేయస్సునకై వినియోగించుచున్నారా — మిమ్మే ప్రశ్నించుకొండి. ఎంతకాలము దేవుని ధ్యానమున గడపితిమి, ఎంతకాలము వేఱు విషయములలో గడపితిమి అని ప్రతిరాత్రియు మిమ్ము మీరే ప్రశ్నించుకొండి. భగవదర్పితము కాని కాలము వ్యర్థముగా నిష్ప్రయోజనముగా గడచినదే.'' అయినను వింత ఏమన ఆధ్యాత్మికాభివృద్ధిపైనే ఆయన ఊనిక ఉంచినను, మిషను (సేవాసంఘు) కార్యక్రమములు ఆయన పర్యవేక్షణలో వెనుకడుగు లేక వర్ధిల్లినవి.

శ్రీ బ్రహ్మానందస్వామి ఆధ్యాత్మికవిషయములనుగూర్చి తఱచు మాటాడడు. ఆధ్యాత్మికవిషయసంభాషణలవంకకు ఆయనను ఆకర్షించుట చాల కష్టమే. కాని మాటాడినపుడు మాత్రము ఆయన వాక్కులలో ఆధ్యాత్మికజ్యోతి వెలువడుచుండును. విన్నవారికి అవి బ్రతికినన్నినాళ్లు ఉత్సాహప్రదములుగా నుండె

డివి. ఆయన ప్రభావఫలితముగా పెక్కండ్రు యువకులు ఈ మఠమున చేరిరి. ఒకొక్కపుడు సంశయాత్ముల కౌతస్కుతము (స్కెప్టిసిసమ్) ఆయన సన్నిధానమాత్రముచేత మాయమయ్యెడిది. ఎవరికిని ఆయనతో వాదించుటకు ధైర్యము ఉండదు. సిద్ధాంతచర్చలయందు ఆయనకు అభిరతి లేదు. పెక్కు సంవత్సరములుగా మానవులను విసిగించిన క్లిష్టసమస్యలు ఈయన ఎదుటికి వచ్చిన చాలును, తత్క్షణమే తీఱిపోయెడివి. అట్టి అనుభవములు పొందిన వారు లెక్కకు మిక్కిలిగా నున్నారు. శ్రీరామకృష్ణుని, శ్రీబ్రహ్మానందస్వామిని కూడ నెఱిగినవారు గురుదేవుని గుణములలో కొన్ని శ్రీ బ్రహ్మానందస్వామియందు రూపుదాల్చినవని చెప్పుచుందురు. ఆకారములలోగూడ కొంత పోలిక యున్నది.

ఆయన పోయినచోట నెల్ల ఆనందముతో కూడిన ఉత్సవవాతావరణ ముండెడిది. అచటివారెల్ల అందు నిమగ్నులయ్యెడివారు. కాని ఆ ఉత్సవప్రత్యేకత ఏమనగా అది మిక్కిలి ఉదాత్తతను కల్గించుచుండును. ఒకప్పుడు ఒకానొక కేంద్రములో నుండిన స్వాములమధ్య ద్వేషములు తీవ్రమై ఆ ఆవరణమే చెడిపోయి ఉండెను. దానిని చక్కబఱచుటకై చేసిన తక్కిన ప్రతిక్రియ లెల్ల ఫలింపకపోగా హితాభిలాషులు, శ్రీ బ్రహ్మానందస్వామిని సమీపించి ఆ కేంద్రమునకు విచ్చేయ ప్రార్థించిరి.

అచటికి పోయినపుడు ఎవరి కొదువలను గాని ఆయన విచారింప లేదు. ఆయన సన్నిధానమాత్రముచేత ఆధ్యాత్మికోత్సాహమహాతరంగ మొక్కటి పుట్టెను. వెంటనే చిన్న సమస్య లన్నియు తమంతట పరిష్కృతములై పోయినవి.

శ్రీ వివేకానందస్వామి మహాసమాధి నొందిన పిదప శ్రీ బ్రహ్మానందస్వామి బేలూరు నందలి కార్యప్రణాళికలను గట్టిపఱచుటలో మొదట తన శ్రద్ధను చూపెను. ఒకసంవత్సరకాలము గడచిన పిమ్మట అచటి నిత్యకార్యనిర్వహణమును శ్రీ శారదానందస్వామికి అప్పగించి, బేలూరుమఠపర్యవేక్షణమును మఱొక సోదరశిష్యునకు అప్పగించి, శ్రీ బ్రహ్మానందస్వామి కాశికి బయలుదేఱెను. ఆ దినములలో కాశిలో అద్వైతాశ్రమ మనెడి శ్రీరామకృష్ణమఠకేంద్రము ఒకటి ఉండెను. ఆ యాశ్రమము ధ్యానజీవితము గడపుటకే ఉద్దేశింపబడినది. శ్రీ వివేకానందస్వామి భక్తులగు నొక కొందఱు యువకులు ప్రజాసేవకై స్థాపించిన యొక సంస్థ కూడ అట నుండెను. ఆ సంస్థను నిర్వహించుచుండిన పరిషత్తువారు శ్రీ బ్రహ్మానందస్వామి కాశికి రాగానే ఆ సంస్థమీది పరిపాలనాధికారమును రామకృష్ణమిషనువారికి అర్పించిరి. స్వామి కాశిలో నెలదినము లుండెను. కొన్ని ఏండ్లపిదప స్వామి మరల కాశికి వచ్చినపుడు క్రొత్తచోట రామకృష్ణమిషను సేవాగృహము (హోమ్ ఆఫ్ సర్విస్) కు శంకుస్థాపనము చేసెను. అచ్చటి కట్టడములలో కొన్ని ఆయన పన్నాగము ప్రకారము కట్టబడినవే.

కాశీనుండి ఆయన హరిద్వారమునొద్ద ఉండు కంఖాలుకు పోయెను. అచ్చట రామకృష్ణసంస్థకు చెందిన శ్రీ కల్యాణానందస్వామి అను యువసన్న్యాసి పేదలకు వ్యాధిగ్రస్తులకు వైద్యసాహాయ్య కార్యక్రమమును ప్రారంభించియుండెను. కంఖాలున ప్రశాంత పవిత్ర పరిసరముల మధ్య స్వామి పగ లనక రాత్రి యనక ధ్యాననిమగ్నుడై యుండెను. తక్కినచోట్లలో వలె ఇచ్చటను ఆయన మౌనసన్నిధానము ఆ సంస్థ

కార్యక్రమమునకు ఉత్సాహము కలిగించినది. ఆయన వచ్చిన తర్వాత ఆశ్రమము అభివృద్ధి కాంచ దొడగెను. హరిద్వారమునుండి స్వామి బృందావనమునకు పోయెను. అచట శ్రీ తురీయానందస్వామి తపస్సు చేయుచుండెను. బృందావనమునకు రాగానే మరల తదేకతానముగా తపస్సులో పడిపోవుద మను తలంపు స్వామికి గలిగెను. శ్రీ తురీయానందస్వామితో ఆయన అట కొంతకాల ముండెను. ఆ కాలమంతయు కఠోరసాధనలలో గడచెను. ఆ దినాలలో ఆయన తప్పక ధ్యానమునకై సగము రాత్రియప్పుడు లేచుచుండెను. ఒకనాడు రాత్రి ఆయన గాఢముగ నిద్రించుచుండె నట. లేవవలసిన సమయము దాటిపోవ నుండెను. అపుడు తటాలున త న్నెవరో నెట్టినట్లు అనుభూతమై ఆయన లేచెను. ఎవరో ఒక అశరీరి సుజనుడు తన్ను పిలిచి ధ్యానింపు మని ఎచ్చరించినట్లుండె నట.

బృందావనమునుండి స్వామి అలహాబాదుకు చేరెను. అట ఆయన సోదరశిష్యులలో నొకరు భావి రామకృష్ణకేంద్రమునకు పునాదిని నిర్మించుచుండెను. అటనుండి స్వామి వింధ్యాచలమునకు పోయెను. అది లోకజనని వెలసియున్న చోటు. గొప్పయాత్రాస్థలము. ఇట నున్నప్పుడు స్వామి అత్యుద్రిక్తభక్తిభావస్థితిలో నుండెను. లోకజనని గుడిలో నొక రాత్రి ఆయన తన అనుచరుని ఒక పాట పాడుమనెను. ఆ పాట వినుచు దేవి యెదుట నిలబడి యున్నప్పుడు స్వామి కన్నులనుండి బాష్పధారలు ప్రవహించినవి. కొంతసేపటిలోనే ఆయన అత్యంతయోగనిమగ్నుడై బాహ్యస్మృతిని పూర్తిగా కోల్పోయెను. ప్రక్క నున్నవారు ఆయనను కనుపెట్టి యుండ వలసి వచ్చెను. వింధ్యాచలములోనే మఱొక గుడిలో కూడ స్వామికి ఇట్టి అనుభూతియే కలిగెను. ఈ పుణ్యక్షేత్రమున కొన్నాళ్లుండి స్వామి బేలూరు మఠమునకు తిరిగి వచ్చెను.

(సశేషము)

శ్రీ మహాభారత సాంఖ్యము

శ్రీ కేతవరపు వేంకటరామకోటి శాస్త్రిగారు, బి.ఏ., (ఆనర్సు) పిహెచ్.డి.

కారికాసాంఖ్యము పంచవింశకతత్త్వముగానే పురుషుని పేర్కొనునో, ఆ పురుషుని భారతము బ్రహ్మము, ఈశ్వరుడు, నారాయణుడు, ఆత్మ, పరమాత్మ, జీవాత్మ, ఈ మొదలైన పేర్లతో చెప్పును. ఇవన్నియు అర్థాంతరమును బోధింపవు. ఈ యాత్మ నిర్గుణము త్రికాలాబాధితము. సర్వమునకు నధిష్ఠాత. అద్వితీయము. సృష్టిస్థితిలయములు దానివలననే జరుగును. అది యదేహము. ఇంద్రియములకు గోచరము కాదు. జ్ఞానైకసాధ్యము. ప్రకృతిని తనయందిముడ్చుకొన్నది. ప్రకృతిని తాను వ్యాపించినది. ప్రకృతి వికృతులకు

అతీత మైనది. నామరూపములు లేని దయ్యు బహునామరూపములు కలది. మఱియు తా నదేహ మయ్యును, దేహమునం దున్నది. ఎట్లున్న దనగా మథనలక్ష్యమై యున్నది.

ఈయాత్మకు రెండు స్వరూపములు కలవు. అట్లే రెండు నామములు కలవు. నిజమునకు లేవు. ఉపాధివలన స్థూలదృష్టికి అట్టి నామ రూపములుకలదిగా నుండును. దేహ ముపాధిగా కలది జీవాత్మ. నిరుపాధికము పరమాత్మ. అనుభవ మంతయు నారోపించుకొనునది జీవాత్మ. అనుభవము లేశ మైనను లేనిది పరమాత్మ. అంతే భేదము. కనుక జీవాత్మయే పరమాత్మ. అందువలన జీవాత్మయు అక్షరమే. కాని ఉపాధివశమున నున్నందున, ఉపాధి క్షరము గనుక జీవాత్మయొక్క స్థితికూడ క్షరమనియే అనిపించును. కొంద అట్లే యనిరి కూడ. అట్టిచో కేవలము పరమాత్మయే అక్షరము. ఆ దృష్టితో చూచినపుడు కేవలము జీవాత్మయె పంచవింశక తత్త్వము. కేవల పరమాత్మ షడ్వింశకతత్త్వము. ఇది భారత సాంఖ్యమునందు ఆత్మస్వరూపము.

అవ్యక్త మనబడు ప్రకృతి ఆత్మయొక్క విక్రియా శబలరూపము. ఇది శాశ్వతము కాదు. దీని తత్త్వములు ఇరువదినాలుగు. ఇ వన్నియు క్షరములు. ఏతదవ్యక్తము సత్త్వ రజస్తమోగుణాత్మకము, నిత్యపరిణామశీలము కలిగి చివరకు ఆత్మయందు లయము పొందునది. ఆత్మ శాశ్వతము గనుక, ఆత్మయందుండు ప్రకృతికూడ శాశ్వతమే కదా! కనుక ప్రకృతికూడ అక్షరమే – అని కొంద అన వచ్చును. ఒకవేళ ప్రకృతి అక్షరమైనను అది ఆత్మకంటె భిన్నముగా ఉనికి గలది కాదు కావున ఆత్మయొక్క అద్వితీయతకు భంగము లేదు.—ప్రకృతి యచేతనము ఆత్మయొక్క చైతన్యమువలన సృష్టిగా పరిణమించుచున్నది. ఎప్పు డాత్మ యుపసంహరింప దలచునో అప్పుడే ప్రకృతి లేని దగుచున్నది. ఆత్మ వినా ప్రకృతి యేమియు చేయ లేదు. అది ఆత్మాధీనము. అచేతన మగుట మూలముగా ప్రకృతిఆత్మను తెలిసికొన లేదు. అదిఅవిద్యాత్మకము. వికృతు లన్నియు దానికి సంబంధించినవే. ఎంతకాల మాత్మ తన్ను తాను చూచుకొన కుండ ఈ ప్రకృతియందు లగ్నమై యుండునో అంతకాలముపాటు ఈ ప్రకృతి సర్వమును తానే చేయుచున్నదివలె వర్తించును. ఇది భారతమునందలి సాంఖ్యసిద్ధాంతగత ప్రకృతిలక్షణము

తత్త్వము లిరువదియైదు. ప్రకృతితత్త్వము లిరువదినాలుగు. పురుషతత్త్వ మొకటి. వెరసి ఇరువదియైదు. మనశ్శుద్ధియే బుద్ధియను దృష్టితో కొందఱు తత్త్వము లిరువదినా ల్గందురు. మఱికొందఱు తత్త్వము లిరువదిమూ డని యందురు. వీరు మనస్సు, బుద్ధి ఒక్కటే అందురు. భారతమున చెప్పబడిన ఈ ఇరువదిమూడు తత్త్వముల విషయమును కొంచెము విచారింపవలయును. మనస్సు బుద్ధి ఒక్కటియే అయినను తత్త్వము లిరువదినాల్గు కావలయును. పురుషతత్త్వమును కలుపుకొనకుండ కేవలము ప్రకృతితత్త్వములను, మనస్సును బుద్ధిని ఏకము చేసి, ఇరువదిమూ డనుచున్నా రా యేమి? అని అనుమానింప వచ్చును. కాని పురుషతత్త్వము వదలబడినట్లు లేదు. అదియునుగాక తత్త్వము లిరువదినా ల్గనువారు మనస్సుయొక్క శుద్ధ స్వరూపమే బుద్ధి యనుచున్నా రని చెప్పబడినది. అపుడు పురుషతత్త్వము లెక్కింపబడనిచో మఱి తత్త్వములు ఇరువదిమూడే కావల

యును గదా! కాని అట్లు లేదు. అందువలన పురుషతత్త్వమును కలుపుకొనియే మాటాడుచున్న ట్లర్థ మగుచున్నది. అయినచో మనస్సును, బుద్ధిని ఒక్కదానిక్రిందనే జమకట్టుకొని తత్త్వములు ఇరువదిమూడనుట పొసగుట లేదు. మనశ్శుద్ధియే బుద్ధి యను వారికిని మనస్సు బుద్ధి ఒక్కటే అను వారికిని భేద మంతగా కనిపించుట లేదు. ఇంతకును ఇరువది మూడు తత్త్వము లని గాని ఇరువదినాల్గని గాని చెప్పుచో విషయము స్పష్టముగా లేదు. ఇక సమన్వయముకొఱ కిట్లు బహుశః భావింపవచ్చు ననిపించుచున్నది. సాంఖ్యయోగదర్శనములకు సిద్ధాంతము విషయమున భేద మంతగా లేదు. యోగమునందు "మనసు బుద్ధియు నాత్మయండు నొక్కటి యగుట" (అనుశాసనిక పర్వము 5–256) అని చెప్పబడినందున యోగ సాంఖ్యమునందు తత్త్వము లిరువదిమూడనుట పొసగుచున్నది. మఱియు సాంఖ్యుల తత్త్వనిర్ణయమున కొక స్థిమితము లే దని శ్రీమచ్ఛంకరభగవత్పాదులవారు "విప్రతిషేధాచ్చా సమంజసమ్." (2–2–10)అను వేదాంతసూత్రమునకు వ్రాసిన భాష్యమున స్పష్టము చేసినారు. అందువలననే శ్రీమచ్ఛంకరులు సాంఖ్యులు, యోగసాంఖ్యులు చెప్పు ఇరువదినాల్గు, ఇరువదిమూడు అను తత్త్వముల విషయమును మనసున బెట్టుకొనియే అట్లని యుందురు. కనుక భారతమునందు కొందఱు సాంఖ్యులు తత్త్వములను ఇరువదినాల్గని, ఇరువదిమూడని పేర్కొనుచుందు రని చెప్పబడినవాక్యము పొసగుచునే యున్నది.—

అసలు తత్త్వము లిరువదియైదు. ఇరువదియైదవది అధిష్ఠానతత్త్వము. అదియే పురుష తత్త్వము. దానివలననే ప్రకృతితత్త్వము లిరువదినాలుగును ప్రకాశించుచున్నవి. ఆత్మకు రెండు రూపము లున్న వని చెప్పబడినందున, ఒకరూపము పంచవింశకతత్త్వముగాను, రెండవరూపమును షడ్వింశకతత్త్వముగాను చెప్పవలయును. ఈ రెండింటికిని భేద మంతగా లేదు. జీవాత్మకూడ క్షరమే అను భావ మున్నపుడు పంచవింశకతత్త్వముకూడ క్షరమే కావలయును. అందువలన అక్షరమైనది షడ్వింశకతత్త్వముగా చెప్పబడినది. ప్రకృతితత్త్వములైన చతుర్వింశతికిని పరమైనది పంచవింశకతత్త్వము, దానికిపరమైనది, మఱితనకు పరము లేనిదియు షడ్వింశకతత్త్వము. ఇట్లు ఆషడ్వింశకతత్త్వమును విద్యావిద్యారహితమై మఱి తనకు పరము లేని అవ్యయపదముగా ప్రతిపాదించుటనే భారతసాంఖ్యము చేసినది. భారత సాంఖ్యము కేవల సాంఖ్యము కాదు. అది సాంఖ్యసూక్ష్మతత్త్వదర్శనము. తద్దర్శనము యొక్క ఆంతర్యము మఱియొకసారి వ్రాయబడును. ఇది భారతసాంఖ్యమున తత్త్వముల విషయము.

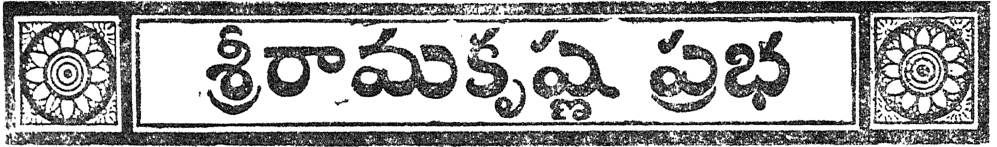
జీవుడు పురుషుడు అనగా నాత్మయే, శరీరోపాధివలన జీవాత్మ యనబడును. ఒకదృష్టితో చూచినపు డీ జీవుడు క్షరుడు మ ఱొక దృష్టితో చూచినపుడు అక్షరుడు. ప్రకృతిగుణములన్నియు తనవిగా నీ జీవు డనుకొనును. అది అవిద్యాలక్షణము. అవిద్య జీవునకు సహజము కాదు. ఉపాధివశముననైనది. ఈ జీవుడు చేతనుడు జ్ఞానస్వరూపుడు. అయ్యును ప్రకృతివశవర్తిగా నగును. అపుడు తాను కేవలు డన్న జ్ఞానము లేనివాడై దేహేంద్రియములే తానని ప్రవర్తించును. అట్లు ప్రవర్తించుచు పుణ్యకర్మములు, పాపకర్మలు చేయుచు తత్తత్ ఫలములను అనుభవించుచు జననమరణాది యాత

నలకు గుఱియగును. సంసారమున బడి జీవుడు, అంధు డింటియం దలవాటుబలిమిని తిరుగు చున్నట్లు, తిరుగాడుచున్నాడు. 'దేహమే తా' నన్న అజ్ఞానమే జీవుని పరిపరివిధముల తపింప జేయుచున్నది. భార్యాపుత్రమిత్రాదు లంద ఱును తన వా రని, వారివలన తనకు సుఖము కల దని భ్రాంతిపడి జీవుడు మమకారము పెం చుకొనుచున్నాడు. జీవునిబంధమునకు కేవల మవిద్య, అవిద్యవలన కామము, పుట్టుచున్నది. కామమునకు వశుడై అనేకకర్మములయం దీ జీవుడు వర్తించుచున్నాడు. ఆకామము వివిధ రీతుల, లోభమును, మోహమును, క్రోధ మును, మదమాత్సర్యములను కల్గించి పురు షుని ఆయామార్గముల త్రిప్పుచున్నది. భార్యా పేక్షయే పురుషుని బంధమునకు మూలము.

జీవుని జన్మపరంపరలో నరజన్మ ముత్తమ మైనది. జననమరణాదులనుండి తప్పుకొనుటకు జీవున కనువైన జన్మ నరజన్మయే. ఆత్మ జ్ఞానము తప్ప మఱేదియు జీవుని జననమరణా దులను తప్పింప లేదు. మానవజన్మ మెత్తిన జీవుడు జ్ఞానమును పొంది మోక్షము నంద వలయును. మానవు డనేకములు కర్మలు చేయును. పుణ్యకర్మములవలన పరలోక సుఖము – పాపకర్మములవలన నరకదుఃఖము అనుభవించుట తప్ప ముక్తి లేదు. మఱియు నా యా పుణ్యపాపకర్మములు చేసిన దేవ మానవతిర్యగ్యోనులయందు పుట్టుట తప్పదు. జన్మరాహిత్యమే మోక్షము. ఆత్మజ్ఞానము వలన నది సాధ్యము. గురువుల నారాధించి జ్ఞానమును పొంద వలయును, జ్ఞాన మనగా తాను కేవలాత్మస్వరూపు డనియు, ఈప్రకృతి గుణములతో తన కేమియు సంబంధము లే దనియు, తాను విశ్వాత్మకు డనియు, ఈ మొద లుగా పురుషుడు తన్ను తా నెఱుగుట. ఈజ్ఞాన మొక మాత్రమున దృఢముగా నుండదు. అందుకు సాధన అవసరము. ముందు భార్యా పుత్రమిత్రాదులయందు విరక్తిని పెంచుకొన వలయును. ఇంద్రియములు విషయములయందు ప్రవర్తించు లక్షణములు కలవి. వాని యా ప్రవృత్తిని తప్పింపవలయును. ఇంద్రియము లలో మనస్సు గొప్పది. మఱియు చెడ్డది. దానిని నిర్జింపవలయును. అపుడు కాని విష యోపరతి సిద్ధింపదు. అదియే మోక్ష మూలము.

ఈ మానవసమాజము వర్ణాశ్రమధర్మకర్మ ములతో కూడి యున్నది. అవి యీ లోకము స్థిమితముగానుండుట కేర్పడినవి. కనుక త్యజింప రానివి. అయినచో అవి ప్రవృత్తిలక్షణముగా గలవి కదా? మరి మోక్షమున కవి యెట్లు కరించును? అని యన రాదు. కర్మఫలముల యందు మమకారము లేకుండ విహితముల నాచరించుట నిష్కర్మయే యగును. ఆ విధ ముగా గృహస్థుడుగా నుండి కూడ పురుషుడు మోక్షమును పొంద వచ్చును. కావలసినది జ్ఞానము మాత్రమే. జ్ఞానము కలిమిని ఎక్కడ వర్తించినను నేమియును కాదు. కాని యెంత దృఢముగా జ్ఞాన మున్నను సంసారము దానిని సడలజేయునంత పటువైనది. అందువలన సం సారమును త్యజించుట శ్రేయము. అదియే సన్న్యాసము. సన్న్యాసము జ్ఞానపూర్వకముగా నుండ వలయును. సర్వభూతములయందు సమ భావము – నిర్మమత్వము కలవాడే సన్న్యాసి. లేనివాడు కాడు.

కొందఱు ద్రవ్యమును వెచ్చించి పశువులను హింసించి క్రతువులు చేయుదురు. అవి మోక్షమునీయవు. స్వర్గసుఖములను మాత్రమే

పదునెనిమిదవ సంపుటము

౧౯౬౧ జూలై ప్లవ - ఆషాఢము మొదలు ౧౯౬౨ జూ॥ శుభకృత్తు - జ్యేష్ఠము వఱకు

సంపాదకులు :

శ్రీ శుద్ధ సత్త్వానందస్వామి

శ్రీ నేలటూరి భక్తవత్సలము, ఎమ్.ఏ., బి.ఓ.ఎల్.

శ్రీ రామకృష్ణ మఠము, మైలాపూరు, మద్రాసు - 4.

సాలు చందా రూ. 4.   విడిప్రతి 37 న.పై.

విషయానుక్రమణిక

కలుగ జేయును. ఆ క్రతువులవలని పుణ్యమున్నంతకాలమే స్వర్గము. అది క్షీణింపగనే తిరిగి యెక్కడనో పుట్టి తీర వలయును. అందువలన పశుయజ్ఞములకంటె జ్ఞానయజ్ఞము శ్రేష్ఠము, అదే తపోయజ్ఞము. అంతర్యాగమనియును దానికి పేరు. ఇంద్రియములను బాహ్యముగా ప్రవర్తింపనీయక ఆత్మయందు వేల్చుటయే అంతర్యాగము. ఆత్మ అగ్నిస్వరూపము. ఆత్మజ్ఞానమే మోక్షము నిచ్చును. తాను గాని ప్రకృతి తన్నెట్లు వశము చేసికొన్నదియు తెలిసికొన్న చాలును. ఇక ప్రకృతి గుణములు పురుషుని అంటవు. ఈ ఇరువది నాలుగును ప్రకృతితత్త్వములు. ఇవి నా చేతిలోనివి. ఇవి నాచేత లేనివిగా చేయబడ గలవు. ఈ ప్రకృతి వికారములు నావి కావు. నావను కొనుట యజ్ఞానము. నేను జ్ఞానస్వరూపుడను. నే నీ ప్రకృతికి పరుడను. నాకు పరము లేదు —అను ఈ మొదలైన వివేకము పురుషుని ప్రకృతినుండి వేర్పఱచును. ప్రకృతినుండి పురుషుడు వేర్పడుటయె మోక్షము. పంచవింశక తత్త్వమైన జీవాత్మప్రకృతిబంధములను త్రెంచుకొని షడ్వింశకమైన పరతత్త్వమున దృష్టిపెట్టి అందు లీన మగుటయే మోక్షము. —ఇది పురుషుని బంధమోక్షముల విషయము.

భారతమునందలి సాంఖ్యము స్వరూపము స్థూలముగా పైన పేర్కొనబడినది. కారికా సాంఖ్యమునకును భారతసాంఖ్యమునకును గల భేదముల నిట్లు చెప్ప వచ్చును :

కారికా సాంఖ్యమున ప్రకృతి పురుషు లిరువురును శాశ్వతులు. భారతసాంఖ్యమున పురుషు డొక్కడే శాశ్వతుడు. మఱియు అద్వితీయపరబ్రహ్మమే పురుషుడు. కారికాసాంఖ్యమున ప్రకృతియే సృష్టికర్త్రి. భారతమున ప్రకృతిపురుషుని యధీనమునకు లోబడినది. సర్వమునకును పురుషుడే కర్త. కారికాసాంఖ్యము వేదములవిషయము నుదాసీనముగా జూచును. భారతసాంఖ్యము వేదశాస్త్రతాత్పర్యమునందు దృష్టి కలది. కారికాసాంఖ్యము ఈశ్వరుని విషయము ప్రస్తావింపదు. భారతమున పురుషుడే ఈశ్వరుడు. కారికాసాంఖ్యము యజ్ఞయాగాదిప్రవృత్తులను త్రోసిపుచ్చును. భారతసాంఖ్యము చిత్తశుద్ధి నిమిత్తములుగా వాని నంగీకరించును. నివృత్తిమార్గమున జ్ఞానమే మోక్షసాధన మనుటలో భారత కారికాసాంఖ్యములకు భేదము లేదు. కారికా సాంఖ్యము పంచవింశతి తత్త్వములనుమాత్రమే అంగీకరింపగా భారతసాంఖ్యము షడ్వింశక తత్త్వమును ప్రతిపాదించినది. కారికాసాంఖ్యము ప్రకృతివాదసాంఖ్యము. భారతసాంఖ్యము సాంఖ్యసూక్ష్మత్వదర్శనము. వేదాంత దర్శనముతో కారికాసాంఖ్య మెక్కడ భేదమును చూపునో అక్కడ భారతసాంఖ్యము వేదాంతదర్శనముతో సమన్వయించుకొని పోవును. ఆ సమన్వయించుకొని పోవుటలోనే భారతము షడ్వింశకతత్త్వమును ప్రతిపాదించినది. ఆ ప్రతిపాదనమునందలి ఆంతర్యమును సూచించుటకే భారతము తాను నిరూపించిన సాంఖ్యమును సాంఖ్యసూక్ష్మత్వదర్శనము అని పేర్కొనినది. ఏతద్దర్శనమునుగూర్చి మఱొకసారి వ్రాయుదును. —ఇతి శివమ్.

ఓమ్

పరమహంస శ్రీరామకృష్ణుడు

బుఱ్ఱ కథ

శ్రీ పురిఘళ్ల రంగారావుగారు

(మార్చిసంచిక తరువాయి)

రా॥ అది కాదురా! సోదరా, ఈ విద్య లన్నీ పొట్టనుపోషించుకోటానికి మాత్రమే పనికి వస్తాయ్!

హా॥ అవును! 'కోటి విద్యలు కూటికోసమే' అని యెవరో మహానుభావుడు ఎప్పుడో చెప్పాడు. ఆఁ ఇంకా ఎవరో మహానుభావు డంటా నేమిటి – బహుశా నేనే చెప్పి ఉంటాను. తెల్లవారితే సవాలక్ష యిటు వంటి నీతులు నీలాంటి కోతులకు చెప్తా చున్న మూలాన్ని నే నన్న మాటలు నాకే గుర్తుండటం లేదులే – అయితే – గదాధరుడు కోరే విద్య యెటువంటి దంటావ్!

రా॥ అదే!... మానవుణ్ణి సరాసరి భగవత్సాన్నిధ్యానికి చేర్చే 'బ్రహ్మవిద్య'. దాన్నే నేర్వాలనుకున్నాడు.

హా॥ ఓస్! అదా! నేనూ కొంతకాలం క్రితం నేర్చుకుందా మనుకున్నాను గాని, తీరా నేర్చుకొనీ – నేర్చుకొనకుండానే యెక్కడ నేను సరాసరి భగవంతుడి వద్దకు వెళ్లి పోతానో – మళ్లీ మీకు పాపం బుఱ్ఱకథ చెప్పటానికి ఒకడు తక్కువ వస్తాడేమో నని దూరమాలోచించి యీ ప్రజల మేలు కోరినవాడనై నేర్చుకోలేదురా. పరోపకారార్థమే కదా యీ వెధవ శరీరం. సరే తర్వాత?

రా॥ కలకత్తానగరందాపులో 'దక్షిణేశ్వరం' అనే గ్రామం ఉంది. అక్కడ ఏం జరిగిం దంటే

క॥ వంత:—తందానా తాన తందానా

రాణి రాసమణి యను జమీందారిణి॥ తం
భక్తురాలు రా భద్రకాళికి॥ తం
కాశీయాత్రకు కదలనుండగా॥ తం
కలలో కాళిక కానిపించియు॥ తం
కోవెలకై తన్ను కోరియుంటచే॥ తం
ఆమె యానతిని ఔదల దాల్చియు॥ తం
యాత్రను మానుక ఆత్రముతోను॥ తం
దక్షిణేశ్వరమె తగినక్షేత్ర మని॥ తం
'భవతారిణి' యను భద్రకాళికి॥ తం
లక్షలు తొమ్మిది లక్ష్య పెట్టకను॥ తం
ఆలయ మొక్కటి అన్ని హంగులతో॥ తం
ఘనత మీఱగా కట్టించెను రా॥ తం
కాని దానికి అర్చకు డొక్కడు
కఱ వయ్యెను నాడు॥ తం

హా॥ కాసేపు గుఱ్ఱాన్ని కట్టెయ్యవోయ్! ఏకంగా గూడ్సుబండిపోయినట్టు ఒకటే పోతైతే మాకు కథ అర్థమై చావాలా ఒద్దా? అసలు ఎవరా రాసమణి? ఆమె కట్టించిన

ఆలయానికి నావంటి కేరాఫ్‌ప్లాట్ ఫారంగా డైనా అర్చకత్వానికి రాకపోవటానికి కారణ మేమిటి? ముం దీ రెంటికీ సమాధానం చెప్పు.

రా॥ రాణిరాసమణి కలకత్తానగరంలో ఉన్న జాన్ బజారులో నివసిస్తున్న ఒకపల్లెజమీందారిణి.

హా॥ ఛీ! చేపలు కంపుకొడుతోంది. ఆ మాట చెప్పకు.

రా॥ ఆమె నడివయస్సులో నున్న వితంతువు. పవిత్రశీల. ఆమె 1855 వ సంవత్సరం నాటికి భవతారిణీ ఆలయం పూర్తిచేసింది. అమ్మవారికి అర్చనావిధానం సక్రమంగా జరపగల సమర్థులు బ్రాహ్మణులు కాబట్టి, అర్చకునిగా ఒక బ్రాహ్మణునే నియమించాలని ఆమె సంకల్పించింది. కాని, ఆనాటి బ్రాహ్మణులు శూద్రులు కట్టించిన ఆలయంలో అర్చన చేయటం కాని, అచటి ప్రసాదం స్వీకరించటం గాని తమ ఆచారానికి హానిగా భావించే వారు.

హా॥ అబ్బబ్బబ్బా!!! ఈ బ్రాహ్మణాళ్లతో వచ్చిన చావే యిది! ఎంతసేపూ ఆచారం, గోచారం, గ్రహచారం, నాబొంద సమాచారం అంటూ గొడవే! వీళ్లేహో పెద్ద దేవుడి పాలిటి ఏజెంటుల్లా ఫలానా ఫలానా వాళ్లు దేవుణ్ణి ముట్టుకో రాదు. అలా ముట్టుకుంటే ఆ మా దేవుడు మైలపడతాడో హోయ్! అంటూ వెధవ ఘోషే కదా! రణరణధ్వని. అస లీ బ్రాహ్మణముండా వాళ్లందర్నీ రష్యన్ రాకెట్లలో చంద్రమండలం పంపించి వేస్తే మన దేశానికి పీడ వదిలి పోతుంది. అసలు అలా చేస్తే యే మౌతుం దంటావ్?

రా॥ ఏ మౌతుందా! భారతదేశకీర్తిసౌధానికి పునాది రాళ్లైన చతుర్వేదాలు నశించి పోతాయ్! తదుపరి ఆర్యసాంప్రదాయాలనే గోడలు దభేలు మని కూలిపోతాయ్! మరుక్షణంలో — నీతికి, జాతికి, రీతికి, భూతికి - వందలు - వేలు - లక్షలు - కోట్లయేండ్లనుండి దిగంతవిశ్రాంతకీర్తిని ఆర్జించుకొన్న పరమపవిత్రభారతవర్షమే - ఊరు పేరు లేకుండా - ఈ విశాలవిశ్వక్షోణిపై నిలిచి ఉంటుంది - లేకపోతే ఆ రోజున అనంత హిందూ మహాసాగర జలాలమధ్య తక్క భారతావనికి నిలబడే యోగ్యత కూడ ఉండ దేమో యీ ప్రపంచరాజ్యాల మధ్యలో - సరే! దాని గొడవ కేం గాని కథ విను - బ్రాహ్మణు లెవ్వరూ తాను కట్టించిన ఆలయంలోనికి అర్చకత్వానికి రాకపోవటం చేత రాణిరాసమణి దిగులు పడింది. అపుడు గదాధరుని అన్నగారైన రామకుమారుడు ఆ సమస్యను చక్కగా పరిష్కరించి, అనేకగ్రాంథికప్రమాణాలు చూపించి పండితులను ఒప్పించి మెప్పించాడు. తదుపరి ఆయనే ఆలయార్చకుడుగా కుదిరి భవతారిణీదేవిని అర్చించటం ప్రారంభించి, రాసమణికి అభిమాన పాత్రుడయ్యాడు — మన గదాధరున కీ దక్షిణేశ్వరములోనే రామకృష్ణు డని పేరు వచ్చింది. ఏమంటే, రాసమణి అల్లుడైన మధురమోహనుడు గదాధరుని ఆ పేరు తోనే పిలిచేవాడు. ఆ తర్వాత-అంటేరామకుమారుడు అర్చకుడుగా కుదిరినతర్వాత—

క॥ వంత :—

వినరా సోదర రామకృష్ణు కథ
వీనులార నేడు

అన్న పూజకై సమ్మతించుట
అతనికిఁ గిట్టకను॥ వి
కలకత్తానగరంబు చేరెను
కాలినడక నంత॥ వి
రామకుమారుడు బ్రతిమాలుటచే
రామకృష్ణు డంత॥ వి
దక్షిణేశ్వరము వచ్చి చేరెను
తలను దాల్చి ఆజ్ఞ॥ వి
తనదు నిష్ఠకు కాళిప్రసాదము
తగ ద టంచు నెంచి॥ వి
గంగయొడ్డున నె వంట చేసికొని
గడపుచుండువాడు॥ వి
రాణిరాసమణి అల్లుడు కలడు
మధురానాథుండు॥ వి
ఎన్నగ మే లగు గుణముల కన్నిటి
కతడే నాథుండు॥ వి
మధురుడు మన శ్రీరామకృష్ణుపై
మక్కువగొనియుండె॥ వి
రామకృష్ణుపై మిక్కిలిభక్తిని
రాజిలు మధురుండు॥ వి
ఇట్టు లుండగా రామకుమారున
కెంతో జబ్బు చేసె॥ వి
కాళీమాతకు అర్చనచేసెడు
దాత కాన రాక॥ వి
మధురుడు చేరెను రామకృష్ణుతో
మాటలాడగాను॥ వి

రా॥ మధురానాథుడు రామకృష్ణుని అన్నగారి బదులుగా దేవికి అర్చనచేయవలసిం దని అర్థించాడు. అన్నగారి పరిస్థితి చాల ప్రమాదకరంగా ఉన్న దని గుర్తించి – మక్కువతో – మమకారంతో – భక్తితో ప్రార్థించే మధురునిమాట కా దన లేక, తాను దేవతార్చనసమయంలో బాహ్యప్రజ్ఞ కోల్పోతాడు కాబట్టి, భవతారిణీదేవి బంగారు సొమ్ములను రక్షించటానికి వేరొకవ్యక్తిని కూడ నియమిస్తే తాను అర్చనచేస్తా నన్నాడు రామకృష్ణుడు. అందుచే ఆ పనికి రామకృష్ణుని మేనల్లుడైన హృదయరాముడు నియమించబడ్డాడు. మఱునాడు రామకృష్ణుడు భవతారిణి ఆలయంలో అడుగు పెట్టాడు అర్చించటానికి. సర్వమంగళాకారిణియైన ఆ జగదంబను చూచి —

పద్యం

క॥ ఉత్ప :—
ఏ మిది ? సర్వలోకముల
నేలెడు నా జగదంబ యిచ్చటన్
భూమిని గల్గు భక్తులను
భూరికృపామతి నేల రాతిలో
ప్రేమను నిల్చియుండినదె ?
భేషుర ! కల్ల నిజంబు లెల్ల నే
మామకతీవ్రయత్నముల,
మారని భక్తిని కందు నింకపై.

రా॥ శ్రీరామకృష్ణు డీ విధంగా స్థిరసంకల్పుడై, జగన్మాత సాక్షాత్కారాన్ని పొందుటకై అచంచలభక్తివిశ్వాసాలతోను, అనవరత ధ్యాననిష్ఠలతోను బాహ్యప్రపంచాన్ని మరచి నిద్రాహారాదులను లెక్కచేయక తరచుగా దేవీపాదపద్మాలను ధారాపాతంగా కారే కన్నీటికాల్వలచే తడుపుతూ ఈ విధంగా ప్రార్థించేవాడు.

పాట – 4

క॥ కాన రా వే మమ్మా ఓ కాళిమాతా
కానివాడనా నేను కరుణాసమేతా॥ కా.
నీవుంట యీధరలో నిక్క మంటూ జనులు
నమ్మియున్నవారు అమ్మా ఉంటివో లేవా॥ కా

ఉన్నది నిజమైన కన్నుల బడ వేమి
కన్నబిడ్డలయందే కాఠిన్య మేలా॥ కా
ఎన్నో యుగములనుండి ఎన్నో జన్మల నెత్తి
నీదివ్యపాదనీరజ మందలే నైతి॥ కా
ఎన్నో జన్మలనుండి ఈభవము ప్రగ్గితి
ఆయువు చెల్లిన అడ్డుపడువా రెవరె॥ కా
అదిగో! సూర్యుడు చూడు అపరాబ్ధి గ్రుంకె
ఆయువునం దొక్క రో జంతరించె॥ కా
తవదర్శనభాగ్యంబు తక్కని యీ దేహ
మేలనె నాకింక మేలు వీడుట యింక॥ కా

రా॥ ఎంతకూ దేవీదర్శనం కలుగలేదని రామ కృష్ణుడు

క॥ అమ్మా నాపై సుంతయు। నై
కారుణ్యమే కానకుంటివి। నై
నీదుదర్శనము లేకను। నై
నాకు దేహ మిం కేలను। నై
అంటు దేవి చేతికత్తిని। నై
చటుకున చేనందుకొన్నాడా। నై
భళానోయి భాయి తమ్ముడు। నై
భాయి భళానోయి దాదానా।
ఆత్మహత్యకై పూనియు।
కతి నెతె కంఠ మేయగా।
కాళి వచ్చి కరము పట్టె రా। నై
బిడ్డా, వీడుము భీతిని। నై
ఉంటిని నీకండదండగా। నై
ప్రాణము వీడుట తప్పురా
నిన్ను పాలింపగా నే నున్నారా॥ భళా

రా॥ ఈ విధంగా జగన్మాత సాక్షాత్కారం పొందిన రామకృష్ణుడు తనభక్తిప్రభావం వల్ల ఆమెను తనపట్ల నిత్యప్రసన్నురాలి నిగా చేసికొన్నాడు. తదుపరి—

క॥ తే॥గీ॥ లోకముల నెల్ల పోషించు లోకమాత
పిలిచి నంతనె ఓ యని పలుకుచుండ
రామకృష్ణుడు రేబవల్ ఆమె ముందు ప్రోల
గడపుచుండునుభక్తితో కరము మోడ్చి.

రా॥ నాటినుండి భవతారిణీదేవి విగ్రహం శ్రీరామకృష్ణునికంటికి పరిపూర్ణచైతన్యం తో పరిఢవిల్లుచుండుటచేత, అతనిపూజా విధానంగూడ నూతనత్వాన్ని పుంజీభవించు కొన్నది.

హా॥ ఏవిధంగారా?

క॥ వంత :—

వినరా సోదర రామకృష్ణుని
విమలచరిత నేను
దైవపూజకై తెచ్చిన పూలను
తానె తలను దాల్చు॥ వి
చందనాది సుగంధద్రవ్యములు
చక్కగ పూసికొను॥ వి
తెచ్చిన భక్ష్యము లన్నియు దేవిని
తిను మని బ్రతిమాలు॥ వి
దేవి ఆన తిడినట్టులు తానె
తిను నొక్కొక మారు॥ వి
అమ్మకు శ్వాస పరీక్ష సేయగా
అప్పు డప్పు డతడు॥ వి
కాళిముక్కుకడ వ్రేలిని ఉంచి
కాంచును సంతసము॥ వి

రా॥ ఈ విపరీత చేష్టలు చూచి ప్రజ లాయనకు పిచ్చి, అందులో మదపిచ్చి పట్టిం దని అను కొన్నారు.

హా॥ అంటే నీవు అనుకోలే దన్న మాట. చా ల్చాల్లే ఊరుకోరా పిచ్చి కుంకా! అసలు నిన్ను ముందు వైజాగ్ పంపకపోతే మా కందరికీ పిచ్చి యెక్కించే టట్లున్నావ్! పిచ్చి కాదుట పిచ్చి!!!

రా॥ పిచ్చేరా! అది ఖచ్చితంగా పిచ్చే! కాని యిది మదోన్మాదం కాదు. భగవదున్మాదం రా. ఎన్నో జన్మల తపఃఫలంవల్ల కాని యిది లభించ దీ మాయామేయజగత్తులో. కాని దీనిని మామూలు పిచ్చిక్రింద భావించి ఆయన కనేక మందులు మ్రాకులు ఇప్పించారు. తగ్గ లేదు. తుదకు

క॥ వంత :—

వినరా సోదర రామకృష్ణుని
విమలచరిత నేడు
పెండ్లిచేసినచో పిచ్చి కుదురు నని
పెద్ద లెంచినారు॥ వి
పిల్ల యెచ్చటను దొరకకపోవుట
తల్లడిల్లినారు। వి
రామకృష్ణు డది గాంచి తల్లికడ
కేగె రయము మీర॥ వి
"అమ్మా, బాలిక యొక్కతె నాకై
అవని పుట్టి యుండె॥ వి
ఆమె జనకుడు రామచంద్ర
ముఖోపాధ్యాయుండు॥ వి
ఆమెను నా కిమ్మని మీరందఱు
అడిగిచూడు" డనగ॥ వి
తల్లి చాలగ నబ్బురపడెను
తనయుని మాటలకు॥ వి

హా॥ ఎవ డీ రామచంద్రముఖోపాధ్యాయుడు?

రా॥ ఇతడు కలకత్తాకు దాదాపు 80 మైళ్ళ దూరమున ఉండే 'జయరాంబాటి' అనే కుగ్రామవాస్తవ్యుడు. సామాన్యసంసారి. అత్యంతభగవద్భక్తుడు. ఈ మహనీయునకు 1853-వ సంవత్సరం డిసెంబరు 22-వ తేదీని దేవీ ప్రసాదంవల్ల శారదామణి అనే కుమార్తె కల్గింది. ఆమె ఐదారేండ్లప్రాయమునాడే సుగుణాల కుప్పయై అలరారుతుండేది. ఎలా అంటే—

పాట – 5

క॥ శారదమాయి గుణగణంబులను
శ్రద్ధగ వినుమన్నా
ఆ లోకమాతయే బిడ్డల కావగ
అవతరించె నన్నా –
నిజ మని నమ్ముము మది నన్నా॥ శా
పేదలపాలిటి పెన్నిధి యాచు
దానధర్మములు దయ సలుపును రా
వారికి కల్గిన వంతల నన్నీ
తనవిగ మదిలో తలచును రా॥ శా
ఇంటిపనులను ఒంటి ముగించుక
ఇరుగుపొరుగునకు ఎపుడు సాయపడు
నియతిని దేవిని నిరతము కొలిచి
దేవి దర్శనము దీక్షతొ పొందెను॥ శా

రా॥ ఇటువంటి శారదామణిని, రామకృష్ణున కిచ్చి వివాహం చేయవలసిందిగా కోరింది చంద్రమణీదేవి రామచంద్రముఖోపాధ్యాయుణ్ణి. అతడు అంగీకరించాడు. ఒక శుభముహూర్తాన శారదారామకృష్ణుల కళ్యాణం జగత్కళ్యాణం నిమిత్తం జరిగిపోయింది. అప్పటికి శారద యింకా చిన్నపిల్లయిన కారణంచేత, ఆమెను పుట్టింటివద్దనే ఉంచి రామకృష్ణుడు తనదివ్యసాధనాపీఠం అయిన దక్షిణేశ్వరం చేరాడు. మళ్లీ యథాప్రకారం కాళీసన్నిధిలో దివ్యభావపారవశ్యమే – అద్వైతపూజావిధానమే!

(సశేషము)

శ్రీమద్భాగవతము - శ్రీకృష్ణసందేశము

[శ్రీమత్పరిభవానందవాణి]

చతుర్థస్కంధము

సమాసము

శ్రీశుకదేవు ననుసరించి సూతుడు భాగవతమును చెప్పుచున్నాడు. ఈ ప్రకరణమున మైత్రేయుడు ఇంకను విదురునితో సంభాషించుచున్నాడు. పురాణ పురుషవతంసులను మహిళామతల్లులను గుఱించి చెప్పుచున్నాడు.

ప్రథమాధ్యాయము

ధ్రువోపాఖ్యానము

బ్రహ్మకు జనించిన మొదటినరుడు మనువు. మనువునకు కుమారుడు ఉత్తానపాద మహారాజు. ఉత్తానపాదునకును అతని మొదటి భార్యయగు సునీతికిని పుత్త్రుడు ధ్రువుడు. రాజు రెండవభార్య సురుచి. ఆమెయందు రాజునకు గాఢప్రేమ. చెడ్డ అసూయ ఆమెకు మిక్కుటము గాబట్టి ఆమె అనిన రాజు గడగడలాడుచుండును.

ఒకనాడు ఉత్తానపాదమహారాజును సురుచియు ఒకచోట కూర్చుండి తమ పుత్త్రుడగు ఉత్తముని లాలించుచుండిరి. వారట్లు ఆః దించుచుండుటను చూచినప్పుడు ఐదేండ్లవాడగు ధ్రువునకు నోరూఱినది. అతడును సమీపించి ఆక్రీడలలో పాల్గొందు నని రాజానుమతిని కోరెను. కాని రాజు తన పెద్దకుమారుని కన్నెత్తియైన చూడ లేదు. సవతిపుత్రునందు ప్రేమ ఇంచుకేని లేని సురుచికి అతని యెడ రాజు చూపిన నిరాదరము ప్రీతికరముగ నుండెను. ధ్రువునితో ఆమె యిట్లనెను. "నీవు రాజపుత్రుడ వనుటకు సందేహము లేదు. కాని రాజుగారి కుమారుడే యైనను నా కడుపున పుట్టనివానికి రాజ్యార్హత లేదు. కావున నీకు రాజ్యాశ యున్నచో ఈజన్మమంతయు తపస్సు చేయుము. మఱుజన్మమున నాకు పుత్రుడవై పుట్టునట్లు వర మడుగుము."

ధ్రువుడు సురుచి కేమియు బదులు చెప్ప లేదు. కాని తండ్రి ఏమేని ఓదార్పు మాట పల్కునేమో యని ఆయనవైపు తిరిగెను. ఆయన నోరెత్తలేదు. ఏడ్చుచు నతడు తన తల్లియొద్దకు పరుగెత్తెను.

అంత మిక్కుటముగ నేడ్చుచున్న కొడుకును చూచి సునీతి హృదయమున మిక్కిలి బాధపడెను. అతనిని చేరదీసి కన్నీరు తుడిచి ముద్దిడుకొని మంచిమాటలతో ఓదార్చెను. ఏడ్పు ఉడిగి అతడు శాంతింపగనే ఆమె యిట్లనెను.

"కుమారా, నీసవతితల్లి మాటలకు అంత యెక్కువగా బాధపడకు. ఆమెపై కోపించుటకు బదులు ఆమెకై శోకింపుము. కర్మసూత్రము ప్రకారము ఆమె చేసినవి ఆమెకే అనుభవమునకు రాక తప్ప వని నీకు తెలియును గదా! ఆమె నీకు చెప్పిన ఏకైకసత్యమును మాత్రము జ్ఞప్తియందుంచుకొనుము. తపస్సు

చేత భగవత్ప్రార్థనచేత భగవదనుగ్రహము చేత సర్వమును సుసాధ్యమే అనుట నిజమే. కుమారా, దేవు డొక్కడే మనకు దిక్కు, మనల నోదార్చువాడు.''

''అమ్మా, దేవు డెవరు ? ఆయన నెచట దర్శింప వీ లగును చెప్పుమా ?'' అని ధ్రువు డడిగెను.

ఆయన పుండరీకాక్షు డట. సకలదుఃఖ ములు మాప గల వాడు, సకలాభీష్టములను కూర్ప గల వాడు ఆయన యొక్కడే. అన న్యులై ఆయనను శరణుజొచ్చినవారికి ఆయన యనుగ్రహము లభించును. ఆయనను పొందుట సులభము కాదు. యోగులహృదయములలో వారి పరిపూర్ణభక్తికి వశుడై ఆయన నెలకొని యుండును.

ధ్రువుడు తల్లిమాటలను హెచ్చరికతో విని తా నొక యోగి కావలె నని మనసులో నిశ్చ యించుకొనెను. దేవుని సాక్షాత్కరించుకొన వలసినదే అనుకొనెను. కాని యోగసాధన లను అతనికి ఉపదేశింప గల వా రెవరు ?

వెలుగు మన డెందములలోనే ఉన్నదట. అంధకారము దానిని ఆవరించి యున్నది. తమ వెలుగునుకప్పియున్న చీకటిని తొలగించుకొన్న వారే ఇతరులందు మఱుగుపడియున్న జ్యోతిని వెలువరింపగలరు. ఆదర్శగురువు అట్టివాడు. పుండరీకాక్షుడైన సర్వేశ్వరుని సాక్షాత్క రించుకొను టెట్లో తన కుపదేశింప గల వారిని వెదకుచు ధ్రువుడు బయలుదేఱెను.

నారదమహాముని భగవద్ధ్యానములో నుం డగా బాలుడగు ధ్రువుని సరళహృదయమందలి కృష్ణతృష్ణ ఆయనకు తెలియ నయ్యెను. బా లుని భగవద్దర్శనాభిలాష అత్యంతమనఃపూర్వ కమై యున్న దనియు అతని కొక మార్గదర్శ కుడు కావలె ననియు గుర్తించి నారదుడు భగవ త్సాక్షాత్కారమార్గమును అతని కుపదేశింత మని బయలుదేఱెను.

బాలుని కన్నంతనే నారదుడు అతనిని దీవించెను. తపోమార్గమునుండి అతనిని నిరు త్సాహపఱచుటకుం బోలె అతని ఆస్థను పరీ క్షించుటకై నారదు డి ట్లనెను.

కుమారా, నీవు పసివాడవు. జీవితమును లౌకికానందములను ఇకమీద ననుభవింపవల సినవాడవు. భగవంతునిపొందు మార్గము దుర్గ మము. యోగులు సమస్తజీవితానందములను త్యజించి పెక్కు సంవత్సరములు మిక్కిలి శ్రమ పడుదురు. దేవుని కనగల్గుటకు ముందు అంత శ్రమపడవలయును. కాబట్టి ఇంచు మించు వ్యర్థమే అయిన ఈ అన్వేషణమును నీ వేల వదలుకోరాదు ? ఇంటికిపో, మంచి రీతిలో జీవి తముగడపు. మహాత్ముల సాంగత్యముపొంది ఆనందింపుము. అందఱియెడ కరుణయు సాను భూతియు కలిగియుండుము. సరళమైన ఈ యుపదేశమును అనుసరింపుము. నీవు సుఖ ముగ నుందువు. తర్వాత వృద్ధుడవై నప్పుడు ధ్యానపరుడవు కమ్ము !

కరుణాకరుడగు మునికి కృతజ్ఞతను తెల్పు కొని ధ్రువుడు వినయముతో ని ట్లనెను.

పూజ్యమహాశయా, ప్రాప్యము లన్నిటిలో మహోన్నతమైన దేదో దానిని, జీవిత పరమ లక్ష్యమును, నేను కోరుచున్నాను. నేను దేవుని చూడ వలయును. నిను వేడుకొందును. మార్గ ముపదేశింపుమా ?

నారదు డి ట్లనెను.

వత్సా, నీవు దృఢనిశ్చయుడవై యున్నావు. భగవదారాధనపరులగువారు నిజముగధన్యులు కదా ! వారి డెందములందలి కోర్కె లన్నియు

నెఱవేఱును. పరమమైన మోక్షము వారికి లభించును.

నారదు డంత అతనికి పవిత్ర యోగమార్గ ముపదేశించెను. రేచకము, కుంభకము, పూరకము అను మూడు భాగములుగ ప్రాణాయామము నేర్పెను. ఇంద్రియములను, ప్రాణమును వశపఱచుకొనుటకు అదే మార్గ మని సూచించెను. మనసునకు నిశ్చలత కుదిరిన వెనుక ధ్యానాభ్యాసమునకు అర్హత కలుగు నని తెల్పెను.

ధ్రువునకు ప్రాణాయామవిధానము చక్కగ అలవడిన పిమ్మట నారదు డతనికి ధ్యానవిధానమును నేర్పెను.

ధ్రువున కిష్టదైవము వాసుదేవుడు (విష్ణువు).

కావున నారదుడు ధ్రువునకు విష్ణుదేవుని హృదయాలయమున ప్రతిష్ఠించుకొని ధ్యానించుపద్ధతి నేర్పెను. ఇట్లనెను: "ప్రేమ సంభృతమగు భగవత్సన్నిధిలో నీ వున్నట్లుగా అనుకో. దేవుని ప్రేమను రక్షణమును మార్గదర్శకత్వమును నీ యనుభవములోనికి తెచ్చుకో." అంతట నారదు డతనికి "ఓం నమో భగవతే వాసుదేవాయ" అనుమంత్రము నుపదేశించి ఇట్లు కఱపెను. "దీనిని మానసికముగ జపింపుము. జపించి భగవంతుని ఆరాధింపుము, ప్రార్థింపుము. వాసుదేవుని నీహృదయములోనే సాక్షాత్కరించుకొనుము. ఎల్లెడలను ఎల్ల ప్రాణులందును ఆయననే గుర్తింపుము. భగవదారాధనకు అచంచలాసక్తితో నిశ్శంకిత మొనర్చుకొనుము. నీకు పరమార్థజ్ఞానము ఈ జన్మములోనే కలుగును.'

నారదు డంత ధ్రువుని పవిత్ర యమునా తీరమున నున్న మధువనమున కేగి భగవత్సన్నిధానవిశిష్టమగు ఆ ఏకాంతపవిత్రపరిసరములలో ధ్యానము నభ్యసింపు మని చెప్పెను. ధ్రువుడు గురుచరణములకు సాష్టాంగముగ మ్రొక్కి తపస్సాధనలకై మధువనమున కేగెను.

నారదుడు హృదయమున ప్రీతుడై ఉత్తానపాద మహారాజును దర్శింప నేగెను. రాజు ఆయనను ఉచితభక్తితో ఆదరించెను. రాజు ముఖమున విషాదచ్ఛాయను గుర్తించి నారదుడందులకు కారణ మడిగెను. రా జిట్లనెను.

"పూజ్యమునిరాజా, నా హృదయము నా పుత్రుడగు ధ్రువునకై ఉత్కంఠితమై వ్యథ నందుచున్నది. నా యిల్లాలిప్రీతికై అతనిని ప్రేమింపక కష్టపెట్టి తఱిమివైచితిని. ఇప్పు డత డెచ్చట నున్నాడో తెలియదు. అదే నా హృదయబాధకు కారణము. రాజులలో గాని, తండ్రులలో గాని నావంటి వంచితుడును క్రూరుడును మఱొక్క డుండడు."

అతని దుఃఖమును జూచి మనస్సు కరగి నారదు డిట్లూరడించెను.

రాజా, దిగు లొందకు. నీకుమారుడు సజీవుడై యున్నాడు, క్షేమముగా నున్నాడు. దేవరక్షితుడై యున్నాడు. అతని కెట్టికీడును కలుగదు. అతనికీర్తి దశదిశల వ్యాపింప నున్నది. తుదకు అతడు నీయొద్దకు మరలి వచ్చినప్పుడు అతని యశోమహిమలో నీవును పాల్గొందువు.

ఆపరమపావనుని నోట వెలువడిన ఈ మాటలు ఉత్తానపాదుని దుఃఖవిదీర్ణచిత్తమునకు శాంతిని కలిగించెను.

ధ్రువుడు అత్యంతనిష్ఠతో మధువనమున తపస్సు చేయుచుండెను: తొలి దినాలలో అతని మనసు కొంత చెదరుచుండినది కాని అచిరకాలములోనే అతడు మనస్సును నిగ్ర

హించి ధ్యానానందము ననుభవింపసాగెను.

అతని తపఃపురోగతి ఎంత చురుకుగా సాగె ననగా ఐదవ నెలలోనే అతడు భౌతిక స్మృతిరంగమునుదాటి పైమెట్టెక్కెను. పరిసరప్రపంచమును గూర్చి అత డేమియు నెఱుగకుండెను. అతని మనస్సు బ్రహ్మానుసంధానమున లీనమై యుండెను.

ఆఱవ నెలలో అతని ధ్యానము మఱింతగాఢమయ్యెను. అజ్ఞానతమోయవనికలు ఒకటి వెంబడి ఒకటిగా తొలగినవి. దివ్యజ్యోతియు దివ్యపురుషుడును ఇష్టదైవమునగు వాసుదేవుడు కృపామందహాసాంచితవదనుడై అతని హృదయముననే అతనికి ప్రత్యక్షమయ్యెను. ఆఅనుభూతి ఎంత నిజముగా నుండె ననగా, ఆదివ్యసాన్నిధ్యము ఎంతస్పష్టముగా నుండె ననగా—విషయప్రపంచము పూర్తిగా అదృశ్యమైపోయెను. ధ్రువుని ఆనందము అనిర్వచనీయముగ నుండెను. సర్వమందును బ్రహ్మాండాంతర్వ్యాప్తమైన ఆ భగవత్తేజమే అతనికి కననగుచుండెను.

కాని ఈసమాధిదశ చిరకాలము సాగలేదు. వెంటనే అందుండి అతడు మేలుకొనెను. కనులు విచ్చెను. తనహృదయములో తానింతసేపును చూచుచుండిన వాసుదేవమూర్తి భౌతికనేత్రములకు ఎట్టయెదుట వెలసి యుండెను. ఆయనదీప్తి విశ్వవ్యాప్తమై యుండెను. దివ్యప్రేమచే ధ్రువునిడెందము కరగెను. పరిపూర్ణానందముతో అతడు దేవుని ఇట్లు స్తుతించెను:

నీ వఖండపరబ్రహ్మ మవుదు నాథ
లేదు నీ కొక మాఱుపు లేదు సాటి
లేదు మొదలును తుదయును లేదు నీకు
సచ్చిదానందమూర్తివి సరసిజాక్ష
దీనులకుఁ బేదలకు నీవె దివ్యసఖుఁడ
వందఱకు నీవె శరణంబ వౌదు, దేవ
జనన మరణాల సుడినుండి జలధిశయన
బ్రోచెదవు మమ్ము నందఱ భూరికృపను
భక్తి నొసఁగుముసామి నీపదములందు
భాగవతగోష్ఠిఁ బరఁగెడి భాగ్య మిమ్ము
శరణు జొచ్చితి నీ దివ్యచరణయుగళి॥

అంతట స్వామి అతనితో ని ట్లనెను :

"వత్సా, నీ హృద్గతాభిప్రాయము నే నెఱుగుదు నోయి. రాజు కావలె నని నీవు కోరితివి. మీతండ్రిరాజ్యమును పెక్కు సంవత్సరముల కాలము నీ వేల గలవు. భువియందు నీ నిర్ణీత జీవితకాలము ముగిసిన వెంటనే నీవు దివియందు జ్యోతిర్మండలము నధిష్ఠింతువు. అచట నిన్ను వేల్పులును దేవయోనులును నక్షత్రములును నీ మహిమను కీర్తించుచు నిన్ను ప్రదక్షిణించుచుందురు. ఆగోళమునకు నీది కేంద్రస్థానమై యుండును. నీవు ధ్రువనక్షత్రమన బరగుచుందువు." ఇట్లానతిచ్చి దేవుడు అంతర్ధానము చెందెను.

ధ్రువుడు తనడెందమున విషణ్ణు డయ్యెను. తండ్రిప్రేమమీద, తండ్రిరాజ్యమునకు తనకున్న హక్కులమీద, అతని కొకప్పుడు మోజుండినది నిజమే. కాని ఇప్పుడు ఆత్మానందముతో పోల్చిచూచినప్పుడు అవి యెంత క్షుద్రములైనదియు అతనికి స్పష్టమయ్యెను. గంగగట్టున బావిత్రవ్వుకొన్న అవివేకివంటివాడను తాను అని అతడు గుర్తించెను. భగవత్ప్రీతియు భగవత్సేవయు తప్ప ఇప్పు డతనికి వేఱేదియు గిట్టకుండెను.

అత డెట్లో తన్ను శాంతపఱచుకొని దేవుని సంకల్పమును మన్నించుచు తండ్రిరాజధానికి పోదమని బయలుదేఱెను.

తన కుమారుడు ధ్రువుడు వచ్చుచున్నాడని ఉత్తానపాదమహారాజునకు తెలిసెను. వెంటనే అతడు సురుచిని, ఉత్తముని, ధ్రువ మాతయగు సునీతిని పరిచారకులను పెక్కండ్రను సమావేశపఱచెను. ఉజ్జ్వాలాలంకార యుతములగు వాహనములతో మహావైభవముతో గొప్ప ఊరేగింపుగా ధ్రువున కెదు రేగెను.

సమీపించుచున్న ధ్రువుడు కనబడగనే రాజు పరుగునబోయి ఉప్పొంగు ప్రేమతో కౌగిలించుకొనెను. ధ్రువుడు తండ్రిపాదములకు సాష్టాంగముగ మ్రొక్కెను; పిదప సవతితల్లి యగు సురుచికి మ్రొక్కెను. ఆమె అతనిని కౌగిలించుకొని ప్రేమతో ముద్దుగొనుచు ని ట్లనెను:

వత్సా చిరంజీవిగ నుండుము! దయచేసి నన్ను మన్నింపుమా, దేవున కెవడు ప్రియుడో అతడు సర్వప్రాణులకును ప్రియుడు. అతని యెదుట ఎట్టి పగయును, ద్వేషమును నిలువ లేవు. నిన్ను నాబిడ్డ యని చెప్పుకొని ఆనందించుచున్నాను, గర్వించుచున్నాను.

ధ్రువు డంతట అనురాగముతో తమ్ముడగు నుత్తముని కౌగిట గ్రుచ్చెను. అటు పిమ్మట నతడు తనతల్లిచరణములకు మ్రొక్కెను. ఆనందప్రవాహము పొంగిపొర్లు డెందముతో ఆమె అతనిని లేవ నెత్తెను.

నగరవీధులగుండ ధ్రువుడు రాజభవనమున కేగుచున్నప్పుడు సకలప్రజలకును అదొక మహోత్సవముగ నుండెను.

ధ్రువునకు యుక్తవయస్సు రాగానే ఉత్తానపాదు డతనికి రాజ్యాభిషేకము గావించి ప్రజల యనుమతిని జీవితశేషమును దైవధ్యానమున గడపుటకై నిర్జనవనము నాశ్రయించెను.

ఒకనాడు ధ్రువునితమ్ముడగు నుత్తముడు వేటాడుటకై పోయి యుండి అట నొక యక్షునిచే హతు డయ్యెను. ఆవార్త విని ధ్రువుడు మహోగ్రుడై ఉత్తరదిక్పతియు, నిధీశుడును, యక్షులకు ప్రభువు నగు కుబేరునిమీదికి యుద్ధమునకు పోయెను. యుద్ధము ఘోరముగా చెల్లుచుండినది. లెక్కకు మిక్కిలిగా యక్షులు హతు లగుచుండిరి. ధ్రువుని పితామహుడగు మనువు మునీంద్రానుగతుడై అచటి కరుదెంచి నిరపరాధులగు యక్షులనుచంప వల దనియు పోరు మాను మనియు ధ్రువుని ప్రార్థించెను. మను వి ట్లనెను :—

ఎందుల కిట్లు పోరాడుచున్నావు? తమ్ముని మరణదుఃఖమునకు వశుడవై వంచితుడ వైతివి. అరిషడ్వర్గముపైని నీ అదుపు సన్నగిల్లినది. మరణింపనివాని కొఱకై నీకు దుఃఖమేల? జననమరణములు దేహమునకే గాని, ఆత్మ నిత్యము కదా!

నీవు జ్ఞానము నధిగమించితివి. భగవద్భక్తిచే సిద్ధులను బడసితివి. ఐనను ఇంకను కొంత అజ్ఞానము నీలో నిల్చి యున్నది. సర్వగతమగు ఐక్యమును గుర్తింపక ఇంకను భేద భ్రాంతిలోనే ఉన్నావే. కావున ఇపుడు నీవు మహోన్నతపరమార్థమును అన్వేషింపవలెను. దానిని ప్రాప్తించితివేని దేవు డొక్కడే యని సకలచరాచరములకు అంతర్యామిగనుండు దివ్యాత్మ ఒక్కటే అని నీకు ప్రత్యక్ష మగును. మాయలో, ఇక నెన్నటికిని చిక్కుకొనని రీతిగ అందుండి విముక్తుడ వగుదువు.

మనువు ఈసత్యమును జ్ఞప్తి పఱుపగనే ధ్రువునకు తన గొప్ప తప్పు స్పష్ట మయ్యెను. తక్షణమే అతని కోప మంతయు పోయెను.

యక్షులతోడి యుద్ధము మానెను. విశ్వప్రేమ మరల నతని డెందమున నిండెను.

పోరు మానుకొండ మను ధ్రువుని నిశ్చయమును యక్షనాథుడగు కుబేరుడు విన్న వెంటనే ఆయన ప్రత్యక్షమై ధ్రువుని సఖ్యమును కాంక్షించెను. మానవుల కోర్కెలను ఫలింపజేయ గల ప్రభావము కుబేరున కున్నందున ఆయన ధ్రువుని "నీ కిష్టమైన వరమును దేనినైనను వేడుము ఇచ్చెద"—ననెను.

ధ్రువు డంపుల ట్లనెను :-

"నాహృదయాభీష్టమును నెఱవేర్ప ననుగ్రహింతువేని భగవంతుని స్మృతి నాకు సదా ఉండునట్లు చేయుమా, నీవు నా కీయ వలసినది ఈ ఒక్క వరమునే. భగవంతుని నిరంతర స్మరణములోనే ఎవడుండునో వాడు లౌకిక మాయల నుండి విముక్తు డగును".

అడిగిన తక్షణమే కుబేరు డా వరమిచ్చి అంతర్ధానము చెందెను.

ధ్రువుడు కొన్ని సంవత్సరములు శాంతి సంపన్నముగ రాజ్య మేలెను. పిమ్మట తన కుమారుడగు ఉత్కలునకు పట్టము గట్టెను. చిన్ననాడు భగవంతునితో తా ననుభవించిన ఐక్యానందమును మరల సాధింప గోరి ధ్రువుడు హిమాలయమునొద్ద బదరికాశ్రమమున కేగెను. అక్కడ ప్రతిదినమును ఏకాంతమున ధ్యానదశలో, ఈశ్వరసంశ్లేష మనుభవించెను.—సాంతమును అనేకము నగు దృశ్యమాన జగమును గూర్చిన స్మృతి అతడు మరల కోల్పోయెను. దివ్యమును విశ్వవ్యాప్తమును. అగు ఐక్యమును స్ఫుటముగ అనుభవించెను. తుదకు అతని అహంకారము పూర్తిగా అంతరించెను. నేనును భగవంతుడును ఒక్కరమే అనుకొనెడి ఏకాద్వితీయచైతన్యమున నతడు నిమగ్నుడై యుండెను. అఖండసత్తు అఖండచిత్తు అఖండానందము— అను నది మాత్రమే అతని యెఱుకలో నుండెను. ప్రేమనాథుడును తానును ఒక్కరమే అని తుదకు అతడు గుర్తించెను.

ధ్రువునకు మామూలు స్మృతి మరలగానే తన ఆత్మకు వస్త్రస్థానమున నుండిన భౌతిక దేహమును విసర్జింపవలసిన సమయము సమీపించుచున్న ట్లతనికి తెలిసెను. తటాలున నతనికి దివ్యదర్శనము కనిపించెను. తన్ను వైకుంఠమునకు కొని చనుటకు భాస్వరమైన యొక రథము దివినుండి దిగి వచ్చుచుండెను. దానికాంతి అతనిని అతనిసర్వస్వమును ఆవరించెను. విష్ణుదేవు ననుచరు లిద్దఱు అరదము నుండి దిగి "నిన్ను తన దివ్యధామమునకు పిలుచుకొనిరమ్మని విష్ణుదేవుడు మమ్మంపెను." అని ధ్రువునితో ననిరి.

ధ్రువుడు వారిని భగవత్కింకరు లని గుర్తించి సాష్టాంగముగ మ్రొక్కెను. విష్ణుదేవునినామమును ఉచ్చరించినవెంటనే అతనికి భౌతికదేహము తొలగెను. అంత నతడు రథ మధిష్ఠించెను. ఆ రథమున పైకిపోవుచు నతడు దారిపొడుగునను సంకీర్తనలను ఆనందానుభూతులను చూచెను.

ఆనాడు స్వామి పలికినట్లు ధ్రువుడు జ్యోతిర్మండలమునకు చేర్చబడెను. యుగయుగమునను సకలమానవకోటికిని దిగ్దర్శిగా ధ్రువ నక్షత్రముగా అతడు నెలకొనెను.

ఆస్తిక్యం

పాప పుణ్య విచక్షణ

శ్రీ పున్నావజ్ఝల సీతారామబ్రహ్మంగారు

సృష్టికర్త, సృష్టిభర్త, సృష్టిహర్త అయిన శక్తి భౌతికమైన అంధశక్తి కాదని, రసాయనిక ద్రవ్యాల కలయిక ఫలితం కాదని, అది కేవలం సచ్చిదానంద మయమయిన పరబ్రహ్మ మని మనస్సుకు తేటపడిన తరువాత ప్రార్థన ఏల అవసరమో, ప్రార్థనవల్ల కలుగగల పరమ ప్రయోజన మేమో, పాప పుణ్యాల కర్థ మేమో తెలుసుకొనడం కష్టం కాదు. సచ్చిదానంద పరబ్రహ్మము – దాని స్వరూప లక్షణాల దృష్ట్యా, అది శుద్ధచైతన్యం; జగత్తులోను, జీవులలోను దానికి గల సంబంధం దృష్ట్యా, అది పురుషుడు.

ఏకము అనేకమయినది. అంతటితో అది హరించిపోయినదా? లేదు. ఎందుకు హరించిపోతుంది? ఎలా హరించిపోగలదు? దానిని హరించే దెవరు? మరొక టేదీ లేనే లేదు కదా? పైగా, అది అనంతం. ఉనికియం దనంతం, వ్యాప్తియం దనంతం, సీమయం దనంతం, కాలమం దనంతం, కార్య కారణ సంబంధమం దనంతం, శక్తియం దనంతం, జ్ఞానమం దనంతం, ఆనందమం దనంతం. అనేకం అనంతంగా దాని నుంచి ఉద్భవిస్తున్నప్పటికీ అది లవలేశమైనా తరుగుపోదు. అది అవ్యయం. అనంతంనుంచి అనంతం తీసివేస్తే మిగిలేది అనంతమే కదా!

అనేకంలోని ప్రతి ఒక్కటి తన ఉనికియందు ఏకమేవా ద్వితీయమైన సచ్చిదానంద పరబ్రహ్మములో సర్వదా ఒక్కటే. వ్యవహారమందు మాత్రమే అది వేరయినది, పరిమితమైనది. అనేకంలోని ప్రతి ఒక్కటికి తక్కిన అన్నింటితో నిగూఢమయిన ప్రగాఢ సంబంధం ఉన్నది. ఆ సంబంధం ఏకమేవా ద్వితీయమైన సచ్చిదానంద పరబ్రహ్మమువల్ల కలుగుతున్నదే. కనుక అది అనివార్యమైన సంబంధం. అనేకంలోని ప్రతి ఒక్కటియందు సమస్తానేకం అంతర్నిహితమై ఉన్నది. అనేకమం దేకం ప్రతిష్ఠితమై ఉన్నది. ''ఏకం సత్'' అన్నప్పుడు ''ఏకం'' సంఖ్యావాచకం కాదు. తత్వతః పరస్పర విరుద్ధమైన దేదీ కాదని తాత్పర్యం. వస్తుతత్వంచేత అది సదా ఏకం, వికాస బహుళత్వంచేత అది సర్వదా అనేకం.

ఏకం తన్ను తాను ప్రకటించుకొనడానికే అనేకమయినది. ఏకమునం దున్న అనంతశక్తిని అనంతరీతుల వ్యక్తం చెయ్యడమే నానాత్వానికి ధర్మం. కాని, వ్యవహారంలో నానాత్వమే ప్రాబల్యం వహిస్తున్నది. ఎక్కడ చూచినా నానాత్వపు ఆర్భాటమే కనబడుతున్నది. నానాత్వమే వ్యవహార జగత్తుపై ఆధిపత్యం వహిస్తున్నది. దాని సందడియందు ఏకము మరుగుపడిపోయింది. ఏకత్వాన్ని బహుముఖంగా ప్రకాశింప జెయ్యవలసిన నానాత్వం, దానిని కప్పివేస్తున్నది. ఉన్నదంతా నానాత్వమే అనిపిస్తున్నది. ఒకచెంప తన సౌందర్యంతో, లావణ్యంతో ఆకర్షించి, మరొకచెంప జ్ఞానం కలిగించి, అక్కరలు తీర్చి నానాత్వం మనలను తన వశం చేసుకుంటున్నది. భవన సౌందర్యం చూచి ముగ్ధుల మవుతుంటాము.

దానిని భరించే పునాదిని గురించి ఆలోచించేదెందరు? చెట్లమీది పూలు, పండ్లు చూచి సంతోషపరవశుల మవుతుంటాము. వాటికి కారణమైన వేరును గురించి జిజ్ఞాసచేసే దెవరు?

నానాత్వానికి ప్రధాన లక్షణం భేదభావం. నా ఉనికికి కారణం నానాత్వం. భేదజ్ఞానం లేకపోతే నే నెక్కడ ఉన్నాను? నా ప్రత్యేకత ఎక్కడ ఉన్నది? ఇతర వస్తుజాలంనుంచి, ఇతర జీవులనుంచి, ఇతర మానవులనుంచి నన్ను గుర్తించడం ఎలా సాధ్యం? నా పుట్టుకకు, పోషణకు కారణం భేదభావం. నా ప్రత్యేకతకు, ఆధిక్యానికి సహాయపడుతున్నది భేదభావం. నా విశిష్టమైన సుఖానికి, వికాసానికి శక్తి నిస్తున్నది భేదభావం. నాకు యుక్తాయుక్త, నిత్యానిత్య, ఆత్మానాత్మ, ధర్మాధర్మ, సత్యాసత్య, పాపపుణ్య విచక్షణా జ్ఞానం కలిగిస్తున్నది భేదభావం. కనుక నానాత్వానికి నే నెంతగా ఋణపడి ఉండాలి? నానాత్వ ఋణం నే నెన్నటికి పూర్తిగా తీర్చుకోగలను? భేదభావాన్ని నే నెంతగా పూజిస్తే దానిని నే నెంతగా ఒంటపట్టించుకుంటే నా కంతగా శ్రేయస్కరం — ఈ భావం సహజంగా, అప్రయత్నంగా జీవునికి కలుగుతుంది. ఉపాధిని పురస్కరించుకొని ఏర్పడిన తన ప్రత్యేకమయిన పరిమిత వ్యక్తిత్వాన్ని రక్షించుకొనడం, దానిని అంతులేకుండా వృద్ధిచేసుకొనడం జీవితలక్ష్యమనిపిస్తుంది. తన సుఖ లాభాలకోసం, తన కష్ట నష్టాల నివారణకోసం చేసే ప్రతి పని [illegible] మనిపిస్తుంది.

ఈ విధమయిన వైఖరితో సర్వమానవులు, సమస్తజీవులు, సకలవస్తువులు వ్యవహరిస్తే కలిగే ఫలిత మేమిటి? ప్రళయం తప్ప మరేమైనా ఉన్నదా? సృష్టే ఉండదు. కేవలము జీవకోటిలో మాత్రమే ఈ వైఖరి ఉన్నదనుకుందాము. అప్పుడుమాత్రం జరిగే పనేమిటి? నిరంతర సంఘర్షణ, కలహం, యుద్ధం, స్పర్ధ, అసూయ, ద్వేషం. ఈ భేదభావం మానవజాతికి పరిమితమయినా, ఇదే ఫలితం. ఈ సంఘర్షణలో ఎప్పు డెవరు ఎక్కువ బలం ప్రదర్శించ గలిగితే, ఎప్పు డెవరు ఎక్కువ బలం ప్రదర్శించే అవకాశాలు కలిగితే అప్పటికి వారిది జయం. బలహీనులు, అవకాశాలు అనుకూలంగా లేనివారు చనిపోతారు; లేదా, విజేతలకు బానిసలయిపోతారు. కొందరు బానిసలుగా బ్రతుకుతూ తమకు మంచిరోజుకోసం ఎదురు చూస్తుంటారు.

ఒక ముహూర్తంలో గెలిచినవారు ఎప్పటికీ గెలిచినట్లు కాదు. తమ గెలుపును నిలబెట్టుకొనడానికి తమ గెలుపునకు సహాయపడిన ప్రవృత్తులను, గుణాలను నిరంతరం పదును పెట్టుకుంటూ, పోషించుకుంటుండాలి. ఇట్టి భేదజ్ఞానంతో సంఘవ్యవస్థ అనేది ఉండడానికే వీలులేదు. మానవులకు పరస్పర సంబంధం సాధ్యం కాదు. గెలిచినవా రయినా సుఖంగా బ్రతకడానికి ఇతరుల సేవ, సహాయం కావాలి. పోరాటంలో కూడా ఇతరుల తోడ్పాటు అవసరం. ఎవరికి వారు ఒక్కరే ఏమి పోరాడగలరు? ఇతరుల తోడ్పాటు బొత్తిగా లేకుండా బ్రతుకే సాధ్యంకాదు. స్వవ్యాఘాతము, పరస్పర విరుద్ధము, సర్వానర్థదాయకము అయిన నానాత్వం, భేదజ్ఞానం సత్యము, ధర్మము కాజాలవు. స్వవ్యాఘాతం లేకపోవడం, [illegible]స్పర విరుద్ధం కాకపోవడం, సర్వశ్రేయస్కరం కావడం సత్యానికి లక్షణం. ఒక సత్యానికి మరొక సత్యానికి ఘర్షణ ఉండదు.

కనుక స్పష్టంగానో, అస్పష్టంగానో, తెలిసో,

తెలియకో, ప్రత్యక్షంగానో, పరోక్షంగానో ఏకత్వాన్ని ఆశ్రయించడం అనివార్య మవుతున్నది. ఐకమత్యం, ప్రేమ, కరుణ, సంఘీభావం, సఖ్యం, సహనం, సానుభూతి, సహజీవనం, సామరస్యం, సమన్వయం, స్నేహం, సుహృద్భావం—ఇత్యాది పదాలు, భావాలు అవసరమని గ్రహించడం ఏకత్వాన్ని దిఙ్మాత్రంగా గుర్తించడమే. అయితే, యిది నానాత్వానికి లోబడిన ఏకత్వం; వ్యవహార జీవితానికి కనీసమాత్రంగా అవసరమయిన ఏకత్వం. ఈ మాత్రపు ఏకత్వాన్ని అయినా సహించలేక భేదభావం తరుచు దానిని అణచివేస్తుంటుంది. అంతట వ్యక్తికి వ్యక్తికి మధ్య, కుటుంబానికి కుటుంబానికి మధ్య, వర్గానికి వర్గానికి మధ్య, జాతికి జాతికి మధ్య విద్వేషాగ్ని ప్రజ్వరిల్లు తుంటుంది; జీవన్మరణ సమస్యలు ఉద్భవిస్తుంటవి; గోరంతలు కొండంత లవుతుంటవి. వాటిని ఉపశమింప జెయ్యడానికి మహాత్ములు అవతరించి ఐక్యమును మన్నించవలసిన ఆవశ్యకతను గురించి ఉపదేశాలు చేస్తుంటారు.

కనుక, నానాత్వ మయమైన సమస్త జగత్తుకు కారకుడు, ఆశ్రయుడు, పోషకుడు అయిన ఏకమేవాద్వితీయుడయిన పరబ్రహ్మమును విస్మరించడమే ''పాపం'' అని నిస్సంకోచంగా నిర్వచించవచ్చు. ఇదే అసలయిన పాపం. తక్కిన సమస్త పాపాలకు ఈ పాపం బీజరూపం. దీనిని బట్టి నానాత్వాన్ని నిరసించడమే కర్తవ్యమని అర్థం కాదు. నానాత్వం లేకపోతే ప్రపంచమే లేదు. నానాత్వం బ్రహ్మలీల. అయితే, నానాత్వం – ఏకత్వం ఆధారంగా, ఏకత్వానికి లోబడి ఏకత్వమందే, ఏకత్వపు విలాసంగా ఉండాలి. నానాత్వం వైవిధ్యం కాదగునే కాని, వైరుధ్యం కారాదు. ఏకత్వానికి నానాత్వాన్ని లోబరచడమే ''పుణ్యం'', నిజమైన పుణ్యం. తక్కిన సమస్త పుణ్యాలకు ఈ పుణ్యం బీజరూపం.

సమస్త పాప బంధంనుంచి పూర్తిగా విముక్తి చెందాలంటే నానాత్వం, నానాత్వంలోని ప్రతి ఒక్కటి స్వతంత్ర మన్న భ్రమను విసర్జించాలి; ఇతరులతో ఆత్మీయతను సాధించాలి. అయితే, ఇతరులతో పొందే ఆత్మీయత పరస్పర వ్యావహారిక ప్రయోజనం కోసం చేసుకునే ఒడంబడిక కారాదు. పరస్పరం వంచించుకొన డానికి అవలంబించే రాజనీతి కారాదు. పరస్పరం సద్యః ఫలితం పొందగోరే బేరం కారాదు. గత్యంతరం లేక చేసుకునే నిర్ణయం కారాదు. భయపడి మన్నించే సిద్ధాంతం కారాదు. అభిరుచులలో, అభిప్రాయాలలో, ఆశయాలలో, ఆచారాలలో, విచారాలలో, ప్రచారాలలో, అలవాటులలో, ప్రవృత్తులలో, స్వభావాలలో గల పోలికలు కలిగించే ఆకర్షణకు పరిమితం కారాదు. అంతమాత్రమే అయితే, వాటి ఫలితంకూడా అంతంతమాత్రంగానే ఉంటుంది. అట్టి పరిమితులకు లోబడిన ఆత్మీయత దురభిమానంగా పరిణమించి, విద్వేషాన్ని పురికొల్పగల ప్రమాదం ఉన్నది.

ఏ ప్రయోజన దృష్టిలేక, ఏ పరిమితి విధించక, జన్మచేతనే (సర్వము ఏకమేవాద్వితీయమైన భగవంతునినుంచి ఉద్భూతమయినదన్న ఎరుకతో) స్వతస్సిద్ధంగా ఉన్న అనుబంధాన్ని గుర్తించి, దానిని అనుభవగతం చేసుకొనడమే ఇతరులతో సాధించదగు పరమోత్కృష్టమైన ఆత్మీయత. తనయం దితరులను, ఇతరులయందు తన్ను దర్శించగల అనుభవ విశేష మది. ఇందుకు ముందుగా తనకు భగవంతునితో గల ఐక్యమును అనుభవగతం చేసుకోవాలి. భగ

వంతునియందు, భగవంతుని ద్వారా మాత్రమే ఇతరులతో ఏకాత్మత సాధ్యం. ఇతరులతో తనకు గల సంబంధానికి తనకు భగవంతునితో గల సంబంధమే కారణం. పరమాత్మయందు, పరమాత్మద్వారా, పరమాత్మ చిత్కణాలుగా ఇతర జీవులతో ఏకాత్మత పొందినప్పుడే అది సుస్థిర మవుతుంది. అప్పుడే అది అన్ని భూమిక లందు, అన్ని అంతస్తులందు అనుభవంలోకి వస్తుంది. అప్పుడే అది అన్ని రంగాలలో వ్యక్తం కాగలుగుతుంది. అప్పుడే అది అన్ని వ్యత్యాసాలకు అతీతము, అంతర్గతము అవుతుంది. వ్యత్యాసాలను భరిస్తూ, మన్నిస్తూ వాటిని అతిక్రమించగలిగిన ఆత్మీయతే నిజమైన ఆత్మీయత.

నాటకంలో దుష్టునిపాత్ర ఉండడం అవసర మయినట్టే జగత్తులో పాపం విధిగా ఉంటుందని అదెప్పుడూ ఉండేదేఅని, దానిని పోగొట్టడానికి ప్రయత్నించడం నిష్ఫలమని మన జిజ్ఞాసువు అభిప్రాయం.

నాటకంలో దుష్టునిపాత్ర ఎందుకు ఉంటుంది? దుష్టునిపాత్రవల్ల కలిగే ప్రయోజన మేమిటి? దుర్మార్గంలోని నైచ్యం, వెలికితనం, అల్పత్వం బట్టబయలు. మనకు దుర్మార్గంమీద జుగుప్స కలిగించడమే నాటకంలోని దుష్టునిపాత్రవల్ల కలిగే ప్రయోజనం. విషాదాంత నాటకాల ఫలితం హృదయనైర్మల్యసాధనమని అరిస్టోటిల్ అన్నాడు. హృదయనైర్మల్యానికి చిత్తశుద్ధి అని మరొక పేరు. శిష్టత్వంలోని ఘనతను వ్యతిరేక మార్గాన నిరూపించడం దుష్టునిపాత్ర ప్రయోజనం. పుణ్యపాపాలు రెండూ ఒకే ఆశయాన్ని ప్రతిపాదిస్తవి. పుణ్యం అన్వయ (పాసిటివ్) రూపంలో ప్రతిపాదిస్తుంది; పాపం వ్యతిరేక (నెగెటివ్) రూపంలో ప్రతిపాదిస్తుంది. దుష్టుని పాత్ర గల ఉత్తమ నాటకాలలో దుష్టత్వం ప్రచ్ఛన్నరూపంలో ఉన్న శిష్టత్వమే అని సూచింపబడుతుంది. అంతట దుష్టునిమీద మనకు ద్వేషం కాక, జాలి కలుగుతుంది. దుష్టత్వం అజ్ఞానజన్యమని, దౌర్బల్యమని తెలుస్తుంది. హృదయమాలిన్యాన్ని క్షాళనం చెయ్య గల కరుణరసాన్ని సృష్టించడమే నాటక రచనలో దుష్టునిపాత్ర కల్పించడానికి కారణం. కరుణరసానికి భవభూతి అగ్రస్థాన మిచ్చాడు.

పాపం పరిమితమైన భౌతికవస్తువుగా సృష్టితోపాటు, సృష్టిలో పడవేసినది కాదు. కనుక ఎందరు దానిని దహించివేస్తున్నప్పటికి అదెప్పటిలాగా ఉన్నదని నిరాశ చెంద నవసరంలేదు. పుణ్యపాపాలు సృష్టిలో లేవు. అవి మన దృష్టిలో ఉన్నవి. ఒక చూపు పుణ్యం, మరొక చూపు పాపం.

నడవడం నేర్చుకుంటున్న పసిబిడ్డలు పడిపోతుంటారు. నడక నేర్చుకునే ప్రణాళికలో పడ్డానికి స్థానం ఉన్నది. లక్ష్యం నడవడమే గాని పడ్డం గాదు. నడవడానికి సహాయపడ్డమే పడ్డానికి ప్రయోజనం. నడవడానికి ప్రయోజనం పడ్డానికి సహాయపడ్డం కాదు. నడవడానికి లక్ష్యం నడవడమే. నడవడం ఎవరు నేర్చుకుంటే వారు పడిపోయే స్థితిని అతిక్రమించినవారు. అనాదిగా పెక్కుమంది బిడ్డలు పడిపోకుండా నడవడం నేర్చుకున్నంత మాత్రాన ఇకముందు పుట్టే బిడ్డలు నడక నేర్చుకోవడంలో పడవలసిన శ్రమ తగ్గిపోలేదని అసంతృప్తి చెందడం సబబు కాదనిపిస్తుంది.

ప్రార్థన విషయమై తరువాత మనవి చేసుకుంటాను.

వార్తలు, విశేషాలు

శ్రీరామకృష్ణమఠము - మద్రాసు
శ్రీరామనవమి

తే 13-4-62 ది శ్రీరామనవమినాడు సాయం ఆరాత్రికానంతరం రామనామభజన - మఠ భజన బృందంచేత - శ్రీ శ్రీ ప్రియానంద స్వాములవారి ఆధ్వర్యాన కావింపబడింది. తే 15-4-62 ది ఆదివారం సాయంకాలం శ్రీరామనవమి బహిరంగోత్సవం జరుపబడింది. సాయంకాలం మఠమండపంలో సమావేశమైన భక్తసదస్సులో శ్రీ కే. పంజాబకేశయ్యరు ఎమ్. ఎ., ఎల్. టి. గారు శ్రీరామచంద్రుని పరమాదర్శజీవితవిశేషాలను శ్రీవాల్మీకి శ్రీశుక యోగిప్రోక్తక్రమాలను క్రోడీకరించి సరళమధురానర్గళాంగ్లంలో ఉపన్యసించారు.

శ్రీహరేరామభజనభక్తసమాజము
శ్రీలక్ష్మీనృసింహక్షేత్రం, కోరుకొండ, తూర్పుగోదావరిజిల్లా
సప్తాహమహోత్సవనివేదిక

అష్టగ్రహకూట దోషశాంతికి లోకకళ్యాణమునకు తే 1-2-62 ది నుండి తే 7-2-62 ది వరకు కోరుకొండ శ్రీలక్ష్మీనృసింహస్వామి వారి దేవస్థానం ధర్మకర్తలు ఉ. వే. ప్ర. శ్రీమాన్ పరాశరసుదర్శనభట్టర్ అయ్యవార్లం గారి అధ్యక్షతను శ్రీహరేరామసమాజము వారిచే సమాజమందిరంవద్ద ఈ క్రింది కార్యక్రమంతో సప్తాహమహోత్సవం జరుపబడింది.

ఏడహోరాత్రములు "హరే రామ హరే రామ రామ రామ హరే హరే, హరే కృష్ణ హరే కృష్ణ కృష్ణ కృష్ణ హరే హరే" అను అఖండనామసంకీర్తనయున్ను, ప్రతిరోజు పండితులచే ఉదయం 8 గంటలనుండి 11 గంటల వరకు సహస్రనామపూజలున్నూ, నవగ్రహ జపములున్నూ, మధ్యాహ్నం 3 గంటలనుండి 6 గంటలవరకు ఆధ్యాత్మికోపన్యాసములున్నూ జరుపబడెను. ఉపన్యాసకులు 1. శ్రీవిశిష్టాద్వైత ప్రచారకసంఘకార్యదర్శియు, "భక్తినివేదన" పత్రికాసంపాదకులు న్యాయవేదాంతవిద్వాన్ "గీతాచార్య" శ్రీమాన్ ఉ. వే. ప్ర. తె. కం. గోపాలాచార్యులుగారు. 2. శ్రీమాన్ ఉ. వే. ప్ర. శ్రీమత్తిరుమల పురిఘళ్ల వేంకటాచార్యులుగారు. 3. శ్రీమాన్ ఉ. వే. ప్ర. శ్రీమత్తిరుమల వేంకటకోనప్పాచార్యులుగారు. 4. అధ్యక్షులు శ్రీమాన్ పరాశరసుదర్శన భట్టర్ అయ్యవార్లంగార్లు. తే 8-2-62 ది గురువారం పూర్ణాహుతి, బ్రాహ్మణులకు సమారాధన, బీదలకు అన్నదానము, కుంటి, గ్రుడ్డి, కుష్ఠు, సాధువులకు వస్త్రదానము జరుపబడెను.

ఆధ్యాత్మికసేవాసదనం, తాడేపల్లిగూడెం
మాతృశ్రీ శారదాదేవి 109 వ జయంత్యుత్సవము

ది 29-12-61 సం॥ ఉ॥ 8-30 గం॥ నుండి శ్రీ శారదాదేవికి 'లలితాసహస్రనామము' లతో పూజ, 'దుర్గాసప్తశతి' యందు నారాయణీస్తవపఠనము, ఆరాత్రికములతో 'ఆధ్యాత్మికసేవాసదనము' నందు పూజ జరిగినది. పూజానంతరము సుమారు 50 మంది భక్తులు తీర్థప్రసాదములను స్వీకరించిరి. బహిరంగ సభ :— ది 1-1-62 ప్లవనామసంవత్సరాది పర్వదినమున, సా॥ 5 గం॥ నుండి స్థానిక "సాంస్కృతీకళాక్షేత్రం" ఆవరణయందు బహిరంగసభ జరిగినది. అధ్యక్షులు :— శ్రీ పసల సూర్యచంద్రరావుగారు (తాడేపల్లిగూడెం

ఆంధ్రప్రదేశ్ ఎసెంబ్లీ మాజీఉపాధ్యక్షులు - ఆంధ్రప్రదేశ్ వర్తమాన సంగీత నాటక ఎకాడమీ ప్రధానకార్యదర్శులు), వక్తలు :— 1. శ్రీ మలపాక వెంకటసుబ్రహ్మణ్యంగారు (కాలేజీ హైస్కూలు భీమవరం), 2. శ్రీ కొత్తపల్లి రామమూర్తిగారు (శ్రీ శారదా ధర్మ వైద్యశాల, పోలమూరు). శ్రీ సుబ్రహ్మణ్యంగారు మాతృశ్రీ బాల్యజీవితవిశేషములను, శ్రీ గురుదేవునితో ప్రథమసందర్శనమునాటి విషయవాంఛావిముఖతను, మూర్తీభవించిన పతిభక్తిపూర్వకశరణాగతి మొదలగు ముఖ్య విషయములను వివరించిరి. శ్రీ రామమూర్తిగారు, శారదాదేవి జీవితఘట్టమునుండి ఆమె వీరత్వమును ప్రకటించు సంఘటన నుదహరించుచూ, నేటిమహిళలు ఆమెవీరత్వమును అనుసరించవలసినదిగా హిత ముపదేశించిరి. తరువాత, పూజ్యపాద శ్రీ శ్రీ శ్రీ కేశవతీర్థస్వామివారి సందేశమున్నూ, పూజ్యపాద శ్రీశ్రీశ్రీ నిర్వికల్పానందస్వాముల సందేశమున్నూ సభాముఖమున చదువబడ్డాయి. అధ్యక్షులయిన శ్రీ సూర్యచంద్రరావుగారు శ్రీ శారదామణి నిరాడంబరజీవితమును, పతిభక్తిపరాయణతను, నిరంతరసేవాతత్పరతను ముచ్చటిస్తూ ఇదే భారతనారీమణుల ఆదర్శమని, ఋగ్వేదసంహిత నుదహరిస్తూ ఉపన్యసించిరి. సభానంతరము "శ్రీశారదాబృందం" బాలికలు 'వీరనారి దుర్గావతి' చరిత్ర బుఱ్ఱకథను సభారంజకముగా, నవరసభరితముగా గానంచేసిరి. రాత్రి 10 గం॥ నుండి శ్రీ అనుభవానందస్వాములవారు వ్రాసిన మాతృశ్రీనామసంకీర్తనగేయములతో భజనయున్నూ, 7-1-62 తేది బీదలకు అన్నదానమున్నూ జరుపబడినది.

గ్రంథపరిచయం

[సమీక్షకి గ్రంథాలు పంపేవారు రెండేసి ప్రతులు పంపవలె అని మనవి]

జాతకకథాగుచ్ఛము

రచయిత, ప్రాప్తిస్థానము - శిరోమణి సన్నిధానము సూర్యనారాయణశాస్త్రిగారు, బి.ఓ.ఎల్. సంస్కృతోపన్యాసకులు, [R.B.V.R.R. మహిళాకళాశాల, హైదరాబాదు], 44, జీరా సికింద్రాబాదు; పుటలు - 284; వెల - ఆరు రూపాయలు.

ఇవి గౌతమబుద్ధుని పూర్వావతారకథలనడం అందరెఱిగిందే. మొదటి ముద్రణంలో వేరు వేరు మూడుభాగాలుగా వెలువడి, పత్రికలచే, పండితప్రముఖులచే బహువిధప్రశస్తులందుకొని విశ్వవిద్యాలయాలవారిచే పాఠ్యగ్రంథంగా ఆదరింపబడ్డ ఇది మూడుభాగాలూ ఒక్క సంపుటంలోనే చేర్పబడి ఈ ద్వితీయ ముద్రణం వెలువడింది. మొదటిభాగంలో ఐదు కథలు, రెండోభాగంలో పది కథలు, మూడో భాగంలో ఎనిమిది కథలు—ఈలాగు మొత్తం ఇరవైమూడు కథలు ఇందులో ఉన్నాయి. కథారసమున్నూ కావ్యరసమున్నూ ఉత్తమ వృత్తోపదేశమున్నూ నిండి, గీటుగీటునా తెలుగు తియ్యదనం ఒలికిస్తుండే పద్యాలతో గూడిన యీ గ్రంథరాజమునకు స్వాగతం. ప్రభాకర్.

శ్రీ రామకృష్ణ ప్రభ

కిలోలలో కొనండి

"మెట్రిక్ తూనికలను ఇప్పుడు
దేశమంతటా విధిగా వాడితీరాలి.
పాత తూనికలను ఉపయోగించడం
చట్ట విరుద్ధముగా పరిగణింపబడుతుంది."

ధరల
మారకపు
పట్టీ
(సేరునుండి
కిలోగ్రాముకు)

సేరు ధర నయాపైసల నుండి కిలోగ్రాము ధర నయాపైసలలో

న.పై/సేరు	న.పై/కి.గ్రా	న.పై/సేరు	న.పై/కి.గ్రా	న.పై/సేరు	న.పై/కి.గ్రా	న.పై/సేరు	న.పై/కి.గ్రా	న.పై/సేరు	న.పై/కి.గ్రా
1	1	21	23	41	44	61	65	81	87
2	2	22	24	42	45	62	66	82	88
3	3	23	25	43	46	63	68	83	89
4	4	24	26	44	47	64	69	84	90
5	5	25	27	45	48	65	70	85	91
6	6	26	28	46	49	66	71	86	92
7	8	27	29	47	50	67	72	87	93
8	9	28	30	48	51	68	73	88	94
9	10	29	31	49	53	69	74	89	95
10	11	30	32	50	54	70	75	90	96
11	12	31	33	51	55	71	76	91	98
12	13	32	34	52	56	72	77	92	99
13	14	33	35	53	57	73	78	93	100
14	15	34	36	54	58	74	79	94	101
15	16	35	38	55	59	75	80	95	102
16	17	36	39	56	60	76	81	96	103
17	18	37	40	57	61	77	83	97	104
18	19	38	41	58	62	78	84	98	105
19	20	39	42	59	63	79	85	99	106
20	21	40	43	60	64	80	86	100	107

సేరు ధర రూపాయల నుండి కిలోగ్రాము ధర రూపాయలలో

రూ/సేరు	రూ/కి.గ్రా	రూ/సేరు	రూ/కి.గ్రా	రూ/సేరు	రూ/కి.గ్రా	రూ/సేరు	రూ/కి.గ్రా	రూ/సేరు	రూ/కి.గ్రా
1	1·07	11	11·79	21	22·51	31	33·22	41	43·94
2	2·14	12	12·86	22	23·58	32	34·29	42	45·01
3	3·22	13	13·93	23	24·65	33	35·37	43	46·08
4	4·29	14	15·00	24	25·72	34	36·44	44	47·15
5	5·36	15	16·08	25	26·79	35	37·51	45	48·23
6	6·43	16	17·15	26	27·86	36	38·58	46	49·30
7	7·50	17	18·22	27	28·94	37	39·65	47	50·37
8	8·57	18	19·29	28	30·01	38	40·72	48	51·44
9	9·65	19	20·36	29	31·08	39	41·80	49	52·51
10	10·72	20	21·43	30	32·15	40	42·87	50	53·58

1 కిలోగ్రాం (1000 గ్రాములు) = 86 తులాలు

భారత ప్రభుత్వముచే జారీచేయబడినది

దేశానికి అధికాహారోత్పత్తి....

ఆంధ్రప్రదేశ్‌లో అదనంగా ౨౬.౭ లక్షల టన్నుల ఆహారధాన్యం ఉత్పత్తి చేయాలని రాష్ట్ర తృతీయ పంచవర్ష ప్రణాళిక నిర్దేశిస్తున్నది. తత్ఫలితంగా ఆహార ధాన్యపు ఉత్పత్తి శక్తి ౯౫.౭౨ లక్షల టన్నులకు పెరిగే అవకాశముంది. ప్రణాళికలో వ్యవసాయరంగానికి రూ. ౭౩.౦౮ కోట్లు కేటాయించడం జరిగింది.

దక్షిణదేశపు ధాన్యాగారమైన ఆంధ్రప్రదేశ్‌లో అధికాహారోత్పత్తి సాధనకై చేస్తున్న కృషి జాతీయ స్వయం సమృద్ధికి దోహదమిస్తుంది.

సంపద, సమృద్ధి సాధనకై ప్రణాళికకు సహాయపడండి.

—స. పౌ. సం. శాఖ, ఆం. ప్ర.

శ్రీ రామకృష్ణ బోధామృతము

అనువాదకులు :

శ్రీ చిరంతనానందస్వామి

ఇందు శ్రీరామకృష్ణుని జీవిత సంగ్రహమును 1121 మహోపదేశములును గలవు.

జీవుడు : సంసారము ; మాయ, గ్రంథములు : గ్రంథులు, బాధగురువులు : బోధ గురువులు, తాకికులు : వారి ధోరణులు, ఆత్మోన్నతి ; సాధకులు : వారి యాదర్శములు, పారమార్థిక జీవనమునకు సదుపాయములు, సర్వమతసామరస్యము, దేవుడు, జ్ఞానము : భక్తి : కర్మము, బ్రహ్మతత్త్వము మున్నగు అంశము లిందు తేటతెల్లముగ పసి బిడ్డల కయిన అవగాహన కాగల ఉపమానములతో వివరింపబడియున్నవి.

నీతికథలును సూక్తులును మిక్కటంత పేశలములు, నిర్వృతికరములు.

... ఈ గ్రంథం చదువుతూంటే ఒక్క ఐహికానికీ, ఒక్క ఆముష్మికానికీ కాక, రెంటికీ సంబంధించిన సూత్రాలూ, రహస్యాలూ, కీలకాలూ చక్కగా అరటి పండొలిచి చేతిలో పెట్టినట్లు ఉంటవి... —ఆంధ్రపత్రిక

540 పుటలు ప్రజ్జ్వలమగు పంచమ ముద్రణము ! వెల : రూ. 3-50

హిందూమతము

రచయిత : శ్రీ వివేకానందస్వామి

అనువాదకులు: శ్రీ కందుకూరు మల్లికార్జునంగారు

హిందూమత నామమును పరస్పరభిన్నభావభూయిష్ఠములగు అనేక మతసంప్రదాయములు వహించి యుండుటచే, తత్స్వరూప నిర్వచనమునకు ఇందు శ్రీ వివేకానంద స్వాములవారు పూనుకొని ఆ మతము వేదసంహితాకాలమునుండి ఎట్లు క్రమ పరిణామ మందెనో, అందు సర్వసమ్మతమూలభావము లెవ్వియో, అది చేయు బోధ యెట్టిదో, ఇన్ని భిన్నమతాంతరము లెట్లు కలిగెనో, ఈ కలగూరగంపకు హిందూమత నామ మెట్లు తేర్పడెనో విశదీకరించియున్నారు. జిజ్ఞాసువుల కత్యంతోపయుక్తమగు గ్రంథము.

... తెలుగువాఙ్మయములో వేదాంతచర్చలపై ... ప్రకటింపబడిన గ్రంథములలో ఇది ఉత్తమోత్తమమైనదని శిరసాగ్గి చెప్పవలసియున్నది. ... —భారతజ్యోతి 12-4-1956.

... గ్రంథము ప్రావాహిక శైలిలో అనువదింపబడినది. —హిందూపత్రిక 5-8-'56.

168 పుటలు వెల : రూ. 1-25

అడ్రెసు : మేనేజరు, శ్రీ రామకృష్ణమఠము, మైలాపూరు, మద్రాసు - 4

సంపాదకులు : శ్రీ శుద్ధసత్త్వానందస్వామి, శ్రీ నేలటూరి భక్తవత్సలము,
శ్రీ. కే. ఎస్. ఎస్. రాజన్ గారిచే ది జ్యూపిటర్ ప్రెస్స్ ప్రైవేట్ లిమిటెడ్ (మద్రాసు - 18) న ముద్రింపబ